

SPECIAL BR. 2 132 STRANE

ZAGOR

GRAD iznad sveta

ISBN 978-86-911731-3-5

9 788691 173135

veseli
četvrtak

BONELLI
COMICS
FER

SVET U KNJIZI

ZAGOR

IZMIŠLJENE ZEMLJE

Uz knjigu Zagorov svet
IZMIŠLJENE ZEMLJE poklon
specijal **GRAD IZNAD SVETA**

ZAGOR

SPECIJAL Br. 2

GRAD IZNAD SVETA 26. 9. 2008.

autor lika

Guido **NOLITTA**

tekst

Mauro **BOSELLI**

ertež

Gallieno **FERRI**

naslovna strana

Gallieno **FERRI**

urednik izdanja

Slobodan **JOVIĆ**

tehnički urednik

Đorđe **VOJIMIROVIĆ**

tehnička priprema

Nemanja **JOVANOVIĆ**

prevod

Goran **ZEČEVIĆ**

lektura

Marina **ŠTULOVIĆ**

saradnici

Goran **ZEČEVIĆ**, Draško **ANDJIĆ**,
Igor **KNEŽEVIĆ**

izdavač

BEOŠTAMPA - GRAFART, Beograd,
e-mail: redakcija@veselicetvrtak.com
Tel: 011 386 0 988

štampa

BEOŠTAMPA
UTAMNA
GRAFART

distribucija

GLOBAL PRESS Tel: 011 3292 315

veseli četvrtak

Dragi čitaoci

Za sva propuštena izdanja edicije Veseli Četvrtak, možete se obratiti putem mejla: redakcija@veselicetvrtak.com, telefonom: 011 386 0 988, ili ih možete kupiti u **STRIPOTECI DARKWOOD** **Domina ulica broj 5, tel: 011 2622 867** **radnim danima od 10-19h** **i subotom od 10-16h** **i u našim maloprodajnim objektima**

TRAFIKA

u 23. bloku, na Novom Beogradu,
ulica Milutina Milankovića 34
i u Kraljevu na glavnoj autobuskoj stanici
Do sledećeg broja, redakcija
veseli četvrtak

ZAGOR SPECIJAL DO SADA OBJAVLJENI

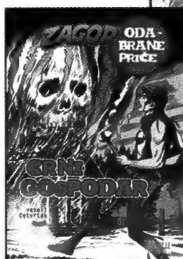
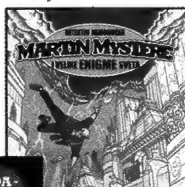
NASLOVI KOJE MOŽETE DA PORUČITE : I. Crni plamen

NASLOVI TRENUTNO U PRODAJI :

Martin Mystere I,

Sudbina Atlantide

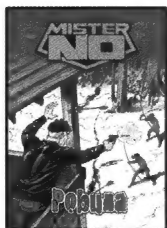
Zagor Odabrane priče I, Crni gospodar

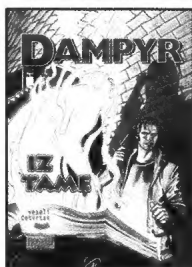
Tex I, Mefisto!

Zagor 9, Grad u močvari

Mr No 8, Pobuna

Dampir 8, Iz tame

Dylan Dog 8, Veliki san

SPECIJAL Br. 2 152 STRANE

ZAGOR GRAD IZNAD SVETA

Uz knjigu Zagorov svet
IZMISLJENE ZEMLJE poklon
specijal GRAD IZNAD SVETA

GRAD iznad sveta

PIŠE: TONINELLI

CRTA: FERRI

POPUT NEZGRAPNE, BESMISLENE PTICE BEZ KRILA, STIGLE KO ZNA OTKUD, ČUDNI LETEĆI OBJEKT SE OCRTAVA NA NEBU OD ANTRACITA, DOK NAPREĐUJE KROZ OBLAKE, PRITISKAN ŽESTOKIM NALETIMA VETRA...

...NA TRENUTAK NESTAJUĆI POD SVE INTENZIVNIJOM KIŠOM...

...DA BI SE UBRZO ZATIM PONOVO POJAVIO...

„NEZADRŽIVO SE UPUŠTAJUĆI
U BEZGLAVU, NEKONTROLISANU
TRKU S VREMENSKOM
NEPOGODOM...

KARAMBA I KARAMBITA!
POČINJEM DA SE BOJIM DA
SE OVAJ PAKAO NIKADA
NEĆE ZAVRŠITI!

VEĆ DVA DANA SMO U
NEMILOSTI OVOG URA-
GANA... A DASKE U
KABINI SE SVE VIŠE
DRMAJU!

PRESTANI DA SE
ŽALIŠ, MEKSI-
KANČE...

NA KRAJU KRAJEVA, TI SI INSISTIRAO DA SE UKR-
CAMO U OVU KRNTIJU...
KAKO BI SE POŠTEDEO
PEŠAČENJA DO SELA
FOKSA!

PARBLEU! KAKO SAM MOGAO
DA PREDVIDIM DA ĆE
IZBITI OVAKVA OLU-
JA? KADA SMO
KRENULI, NEBO
JE BILO VEDRO...

NADE TROJICE LJUDI UBRZO SE OSTVARUJU: NEKOLIKO MINUTA KASNIJE NEOBIČNU LETELICU OBASJALI SU SUNČEVI ZRACI...

JEDINA PRAVA OPASNOST KOJOJ SAMO SE IZLOŽILI BILI SU GROMOVI. DA JE SAMO JEDAN OD NJIH POGODIO BALONE, TO BI BIO KRAJ: ONI SADRŽE ZAŠTRAŠUJUĆE ZAPALJIV GAS!

EEEN! I TO NAM TEK SAD KAŽEŠ, KARAMBA I KARAMBITA?

IKAROVO PERO JE U PRAVU...

DA SAM VAM TO REKAO RANIJE, SAMO BISTE SE JOŠ VIŠE BRINULI!

BEH, SVE SE ZAVRŠILO DOBRO... I SADA MOGU DA PREDLOŽIM MOJ IZUM NEKOJ INDUSTRIJI NA ISTOKU!

MOŽDA NIJE DALEKO DAN KADA ĆE MILIONI LJUDI IZ CELOG SVETA JEZDITI NEBOM U LETEĆIM KATAMARANIMA!

ŽAO MI JE SAMO ŠTO NE MOGU DA PODELIM OVAJ TRENTAK S MOJIM SARADNIKOM...

KOJIM SARADNIKOM?

PROFESOROM DANKOFOM, PRONALAZAČEM GASA KOJI NAS ODRŽAVA U VAZDUHU! BEZ NJEGA KATAMARAN NIKADA NE BI NASTAO!

A... ŠTA MU SE DESILO? UMRO JE?

NE. ZATVORILI SU GA U LUDNICU
PRE NEKOLIKO MESECI.

JADNIK! U PITANJU JE
JEDAN OD ONIH KOD KO-
JIH SE GENIJALNOST,
NAŽALOST, PREPLIČE
S UVRNUTOŠĆU!

VRATITE SE TAMO ODAKLE
STE DOŠLI, PROKLETI ŽUTI
STVOROV!

...ALI, KADA JE UMISLIO DA
SU I ŠEŠIRI NA GLAVAMA
LJUDI PODMUKLI OSVAJAČI,
STIGLI KO ZNA OTKUD...

OSTAVI
TOG ČOVEKA,
PROKLETI
OSVAJAČU!

"...NJEGOV OPORAVAK JE POSTAO
HITAN I NEODLOŽAN."

PROKLETI LUDACI! ZAR NE SHVATATE
DA SAM JA JEDINI KOJI MOŽE DA
SPASE ZEMLJU? PUSTITE
ME!!

CAL

ODMAH ZATIM KIŠA PREDMETA ISPUNJAVA VAZDUH
ISPOD NEVEROVATNE LETELICE...

...I ONA, OSLOBODENA TERETA, POČINJE
DA SE PENJE...

...URONIVŠI U PRSTEN MAGLE KOJA OKRUŽUJE PLANINU.

PENJEMO SE! DA LI ĆEMO...
DA LI ĆEMO USPETI?

TO JE NEMOGUĆE
REĆI! ONA SIVKASTA MAGLA
ME SPREČAVA DA
VIDIM KOLIKO DA-
LEKO JE VRH. I
KOLIKO BRZO SE
PŘIBLIŽAVAMO
STENAMA!

SAMO NAM JE FALILA
MAGLA! GLEDAJTE... ULAZI
I U KABINU!

KOF! KOF! ALI KAKVA JE... KOF...
OVO MAGLA? OD NJE MI GORI
GRLO I...

TAČNO TAKO! GUBIM... KOF... KOF...
DAH!

MILJADU MI SKALPOVA
TO NIJE MAGLA! IZGLE-
DA DA JE U PITA-
NJU... GAS! OTRO-
VNI... GAS!

A... AAASH!
MOJA... PLUĆA!
VIŠE NE MOGU
DA... DIŠEM!

AKO SE I NE
RAZBIJEMO O PLANINU...
UBIĆE NAS OVAJ...
GAS!

KOF!
KOF!

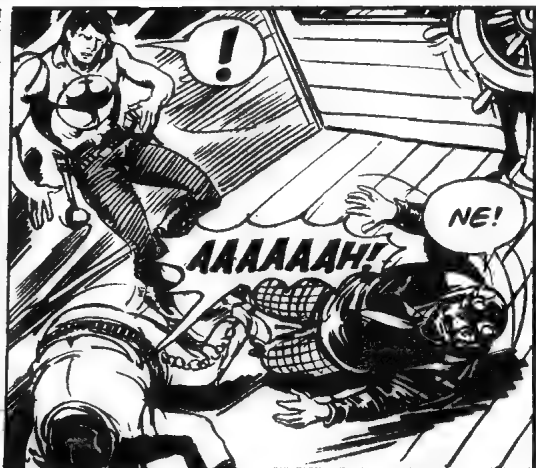
ALI, KADA SE ČINILLO DA JE SVE IZGUBLJENO,
KATAMARAN PRAVI NEOČEKIVANI SKOK UVIS...

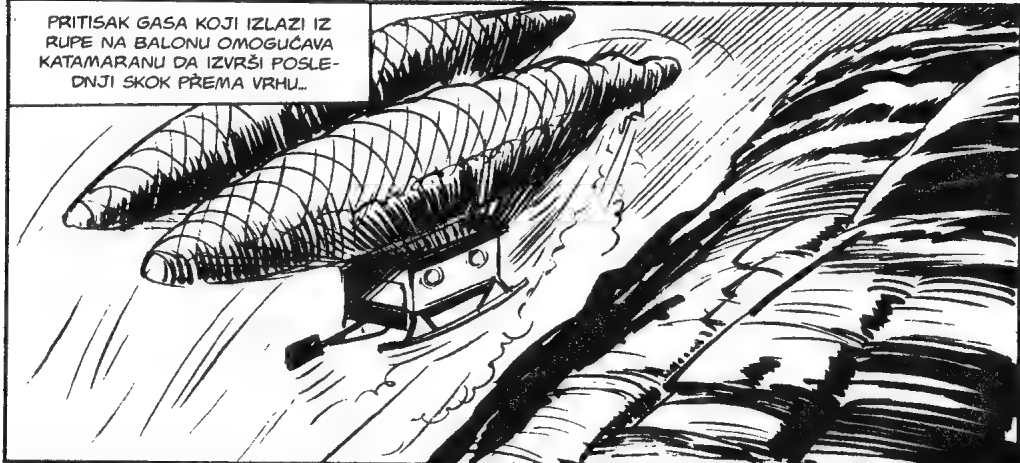
...I U TRENU IZLAZI IZ SMRTONOSNE
MAGLUŠTINE.

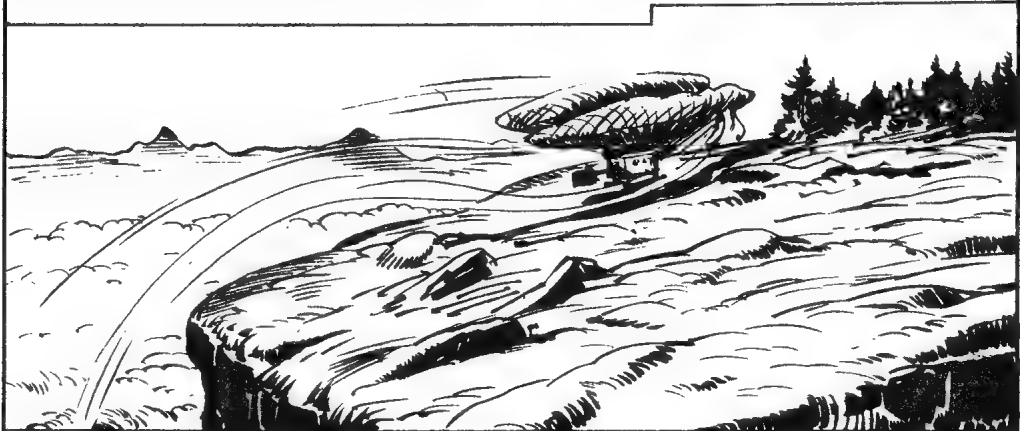

PRITISAK GASA KOJI IZLAZI IZ
RUPE NA BALONU OMOGUĆAVA
KATAMARANU DA IZVRŠI POSLE-
DNJI SKOK PREMA VRHU...

...GDE, POTPUNO LIŠEN RAVNOTEŽE, LETI KAO POLUDEO, OPASNO DODIRUJUĆI STENE RASUTE PO TLU...

...I ZAVRŠAVA SVOJU BEZUM-
NU TRKU U GOMILI OSOVINA,
GRANA I PLATNA.

ZAGORE!
ČEKAJ!

NERAZUMNI ČOVEK! NIKAD
NEĆE DA SE ZAUSTAVI I
RAZMISLI JOŠ JEDNOM:
AKO NANJUŠI NEVOLJU,
ODMAH TRČI DA ULETI
U NJU!

ŽALOSNA NA-
VIKA.. ALI ŠTA
SADA DA RA-
DIMO?

DA KRENEMO ZA NJIM, ŠTA
DRUGO? ALI OPREZNO!

TO JE BIO LJUDSKI GLAS.. DAKLE, NISMO
SAMO OVDE! ALI KO MOŽE DA ŽIVI NA OVOM
OSTRVU IZNAD OBLAKA?

GROOOOULL

ODGOVOR NA ZAGOROVO PITANJE DOLAZI SEKUND KASNIJE I,
TOLIKO JE UZNEMIRUJUĆI, DA U TRENU ZAUSTAVLJA HEROJA
DARKVUDA!

-MIJADU
MI SKAL-
POVA!

...A ZATIM, BEZ NAJAVE, ZASTRAŠUJUĆA
MASA MESA I MIŠIČA SKAČE NAPRED,
KAO DA JU JE IZBACILA DŽINOVSKA
NEVIDLJIVA OPRUGA...

ALI TRENUTAK KASNIJE, NAKON ŠTO
JE UPUTILO POSLEDNJI
URLIK BESA...

...ČUDOWIŠTE URANJA U GUSTU
ŠUMU...

...I NESTAJE.

SVIH MI BUBNJEVA
DARKVUDA! IZGLEDA DA
MU JE LEKCIJA
IPAK BILA DOVOLJNA!

IDEJA DA OSTAVIM TU **RANJENU** ZVER DA SE
KREĆE OKOLO NIMALO MI SE NE
DOPADA... ALI, AKO BIH KRENUL ZA
NJOM U ŠUMU, TO BI BILO PRAVO
SAMOUBISTVO! ZA
SADA JE BOLJE DA SE
FOBRINEM ZA OVOG
JADNIKA!

NE! ZAKUNI SE! ZAKUNI
SE U ONO ŠTO TI JE
NAJDRAŽE DA ČEŠ
URADITI ONO ŠTO
SAM TI... REKAO...

OOH...

POČIVAJ U MIRU, PRIJATELJU.
PREDACU OVU TABLICU ONAKO
KAKO SI ŽELEO...

ZAGORE! ZAGORE... DA
LI JE SVE U REDU?

HMM...

ČULI SMO
TVOJ KRIK...

DA... ALI, DA JE ZAVISILO OD VAS,
SADA BIH PRAVIO DRUŠTVO OVOM
NESREĆNIKU!

UH! KO
JE ON?

ZAGOR U NEKOLIKO REČENICA
OBAVEŠTAVA PRIJATELJE O DO-
GADAJIMA KOJI SU SE UPRAVO
DESILI...

KARAMBA I
KARAMBITA!
ONDA NA
OVOJ PLANI-
NI IPAK NE-
KO ŽIVI!

DA... MORA DA POSTOJI
PUT KOJIM SE STIŽE
OVDE, A DA NE
MORA DA
SE PRODE
KROZ
ZAVESU
OTROVNOG
GASA.

POBUDIVŠI ŽIVU RADOZNALOST MEĐU STANOVNICIMA,
MALA FOVORKA PROLAZI ULICAMA NEVEROVATNOG
GRADA IZNAD OBLAKA...

...ČIJA ORIGINALNA ARHITEKTURA IZAZIVA ODUŠE-
VLJENJE KOD DVOJICE ZAGOROVIH PRIJATELJA...

KAKVE PALATE...
FANTASTIČNO!

OUI...
MAGNIFIQUE!
ETONNANT!

IAKO SU ZA NJIHovu GRADNJU KORIŠĆENI
MATERIJALI IZ NAJPRIMITIVNIJIH KULTURA,
OVE GRAĐEVINE IMAJU LINIJE KOJE
GOVORE O IZRAZITO RAZVIJENOM
UKUSU!

EVO REGENTOVE
PALATE!

KASNIJE...

DA, TO JE JEZIK
PREDAKA...

MISLIO SAM DA POSTOJE
JOŠ SAMO STARI KODEKSI
KOJI SU NAPISANI
NJIME...

KOLIKO TI TREBA
VREMENA DA PREVE-
DEŠ OVU TABLICU?

DVA DANA, MOŽDA TRI... AKO JE
IZ ISTE EPOHE KAO I KODEKSI.
U SUPROTNOJ, TREBAĆE MI
NEKOLIKO MESECI...

NEKA TI TO
BUDE PRIO-
RITET.

ODMAH ĆU
SE BACITI NA
POSAO.

IDI I, ČIM IH
BUDEŠ DE-
ŠIFROVAO,
DODI DA ME
OBAVESTIŠ... U
BILO KOJE
DOBA!

ŠTA SE DOGAĐA U OL LINDASU,
MAKRIJUSE? KAKVO LUDILO NAM
PRETI, NAKON VEKOVA U KOJIMA
SMO ŽIVELI SPOKOJNO?

SALTURE! STIŽEŠ U
PRAVOM TRENTUKU...

SALTUR JE VRHOVNI STARATELJ. LEŠ JADNOG VARUSA JE ODNET KOD NJEGA...

HMM...

DA LI SI VIDEO VARUSOV LEŠ?

JESAM... I NE ZNAM KAKVA ZVER JE MOGLA TAKO DA GA UNAKAZI! DO SADA NISAM NI KADA ČUO NI VIDEO NIŠTA SLIČNO!

A OVI LJUDI... NISAM MOGAO DA VERUJEM! KAKO SU STIGLI OVDE GORE?

KAŽU DA SU TO IZVELI POMOĆU LETEĆE MAŠINE...

I VI STE OVDE DOVELI ŽIVOTINJU KOJA JE UBILA VARUSA?

NE. STIGLI SMO KADA JE TO MONSTRUOZNO BIĆE VEĆ OKONČALO ŽIVOT TOM NESREĆNIKU... USPELI SMO SAMO DA GA NATERAMO U BEKSTVO.

ŠTAVIŠE, MISLIM DA BI TREBALO DA ORGANIZUJETE POTRAGU KAKO BISTE PRONAŠLI TO STVORENJE. RANJE-NO JE... I ZATO JE DUPLO OPASNije!

JA ČU SE POBRINUTI ZA TO.

TAMO IMA MNOGO GALERIJA KOJE SU VEKOVIMA NAPUŠTENE...

DA, TO JE PRIHVATLJIVA HIPOTEZA! MORAMO DA ORGANIZUJEMO TIMOVE I ZAPOČNEMO SISTEMATSKU INSPEKCIJU RUDNIKA.

ZA TO ĆE NAM TREBATI MESECI!

RAZLOG VIŠE DA POČNEMO ODMAH!

HMM... DA, U PRAVU SI. JOŠ DANAS ĆU OKUPITI SAVET REGENATA.

EHM, A... ŠTA NAMERAVATE DA URADITE S NAMA?

ČINJENICA DA GOVORITE NAŠ JEZIK NAVODI ME NA POMISAO DA IMATE KONTAKT SA „SVETOM ISPOD“!

ZAISTA JE TAKO. S VREMENA NA VREME SIDIMO MEĐU VAS KAKO BISMO PRATILI VAŠU EVOLUCIJU...

DAKLE, POSTOJI NAČIN DA SE SPUSTIMO NIZ PLANINU A DA NE NALETIMO NA ZAVESU GASOVA!

NARAVNO! POMOĆU „BUNARA“ O KOJEM SMO MALOČAS PRIČALI.

...ALI SHVATATE DA NE MOŽEMO DA VAS PUSTIMO TEK TAKO. TIME BISMO UGROZILI TAJNU NAŠEG POSTOJANJA OVDE GORE...

HMM...

UPRAVO TAKO... TO JE BILo IDEALNO
REŠENJE: ELIMINISANJE NEPRIJATELJA BEZ
UNIŠTAVANJA NJIHOVlH KUĆA, SELA...

TO JE...
ZASTRAŠUJE!

SREĆOM, NISU SVI BILI ZASLEPLJENI
ŽEDU ZA ISTREBLJENJEM I MOĆI.
NAJBRLJANTNIJI UMOVI SU JASNO
VIDELI DA TAKVO LUDILO MOŽE DA
DOVEDE JEDINO DO UZAJAMNOS
UNIŠTENJA...

„I POKUŠALI SU DA SPASU ŠTO SE
SPASTI MOŽE TAKO ŠTO SU NAPUSTILI
GRADOVE I POVUKLI SE U PLANINE, GDE
SU OSNOVALI MALE ZAJEDNICE KOJE
SU MOGLE SAME DA OPSTANU...

„KAO ŠTO
JE OVA.

DA, VERUJEM
DA JE ŠIROM SVETA
RASUTO JOŠ ČETIRI
ILI PET NJIH...

JEDNA OD NJIH SE ZOVE *OL IMP*, „IZOLOVANA“,
I NALAZI SE U ZEMLJI KOJU ZOVETE GRČKA...
DRUGA, MNOGO JUŽNIJE ODAVDE,
NOSI IME *OL TEZUMA*,
„MIROLJUBIVA“...

A... ŠTA
SE DESILO SA
ZARAĆENIM GRA-
DOVIMA?

NESTALI SU, KAKO JE I BILo
OČEKIVANO. BILI SU UNIŠTENI
JEDAN ZA DRUGIM, MOŽDA
USLED VIRUSA KOJI JE IZMA-
KAO KONTROLI...
KO ZNA!

„ČINJENICA JE DA SU, KADA SU, MNOGO GODINA KASNIJE, LJUDI KOJI SU SE SKLONILI NA PLANINE POSLALI IZVIDAČE DA POGLEDAJU U KAKVIM USLOVIMA ŽIVE NJIHOVI BLUŽNJI, TI IZVIDAČI PRONAŠLI SAMO ŠAČICU PREŽIVELIH, NA PRIMITIVNOM I GOTOVO ŽIVOTINJSKOM NIVOU RAZVOJA.“

„...DOK SU GRADOVI BILI POTPUNO NAPUŠTENI I RAZORENI.“

PROŠLO JE DESETINE HILJADA GODINA
PRE NEGOMO ŠTO JE TIH NEKOLIKO GRUPICA
PREŽIVELIH, RASUTIH PO SVETU, STVORILO
CIVILIZACIJU KAKVU DANAS
POZNAJEMO...

...A DO TADA SU VREME I PRIRODA
SAKRILI SVE TRAGOVE PALATA I
GRAĐEVINA KOJE SU PODIGLI
IZUMRLI NARODI!

ČINJENICA DA OVDE GORE ŽIVIMO VEĆ HILJADAMA
GODINA I DA NAS JE ZNANJE O ONOME ŠTO SE
DOGODILO U PROŠLOSTI NAVIKLO DA VERUJEMO
KAKO POZNAJEMO SVE ODGOVORE UNAPRED,
ZBOG ČEGA SMO I SUPERIORNI...

AKO NE NAMERAVAŠ VIŠE DA DOSADUJEŠ
NAŠIM GOSTIMA SVOJIM MONOLOZIMA STAROG
FILOZOFI, DROVALE, POVEŠĆU IH JA!

TURLIME!

UDI... POPIJ
KOJU ČASICU
S NAMA...

NEMAMO
VREMENA ZA TO.
REGENT ME JE
POSŁAO DA IH
OTPRATIM DO
POZORIŠTA.

HOĆEŠ LI
I TI S NAMA,
DROVALE?

NE, ALI
HVALA TI...

U MOJIM GODINAMA SAN
JE MNOGO VAŽNIJI OD
PREDSTAVE...
ČITAĆU MALO,
A POTOM IDEM U
KREKET.

POD IZGOVOROM DA VRHUNAC POSLA
ZA NAS PREDSTAVLJA PREKID SVADA...
I, U IME ODBIJANJA SVAKOG VIDA NA-
SILJA I SILE, ZABRANJENO JE DA SE
BAVIMO TELESNIM VEŽBAMA I
VOJNIM VEŠTINAMA!

KAO POSLEDICA TE ZABRANE,
DA SAM SE JA DANAS SUKOBIO
S ČUDUVIŠTEM, SADA NE BIH
BIO OVDE I PRIČAO
S VAMA!

TI ŽELIŠ... JAČU
MILICIJU?

NARAVNO! AKO BI ISKRSILA NEKA KRIZNA SITUACIJA,
U SADAŠNJEM STANJU STVARI NIKO NE BI MOGAO
DA SE SUOČI S NJOM!

ČINJENICA DA JE SVE DUGO IŠLO KAO PO
LOJU, NE ZNAČI DA ĆE ŽIVOT U IZOBILJU
TRAJATI VEČNO... A POJAVA ČUDUVIŠTE JE
TO DOKAZALA!

KAO DA SU JE PRIZIVALE REČI MLADOG
TURLIMA, ZASTRAŠUJUĆA FIGURA SE
KREĆE U SENCI
OBLIŽNJE
ULICE...

...DOK IZ NJENOG GRLA
IZLAZI PRETEČE
MUMLANJE...

...A SVETLOST KOJA DOLAZI
S GLAVNE ULICE ISTIČE KRVAVI
ODSJAJ U NJENIM OČIMA.

A TO VREME...

KARAMBA
I KARAMBITA!
OVDE JE PRILI-
ČNA GUŽVA!

OVO JE
POZORIŠTE!

U PITANJU
JE „PREMIJE-
RA“, ZATO JE
PRISUTAN ČI-
TAV GRAD!

ALI NE
BRINITE SE, NE-
ĆEMO MORA-
TI DA STOJI-
MO: NAŠA
MESTA SU
REZERVIR-
SANA!

OVO MESTO MI
SE SVE VIŠE SVI-
DA... VEĆ
RAZMATRAM MOGUĆNOST
DA OSTANEM DA ŽIVIM OVDE!

HMM... BOJIM SE DA KAO OBIČAN
GRADANIN NE BISTE IMALI PRAVO NA
TAKVE PRIVILEGIJE! OVDE SVAKO ZNA
KOJA MU ULOGA PRIPADA... I ŽIVOT
NIJE TAKO RUŽIČAST KAO ŠTO
JE NA PRVI POGLED
DELOVALO!

SVIH MI BRKOVA MOJE
PORODICE! ZAR STE
MORALI TAKO BRZO DA
MI UNIŠTITE SAN?

PROKLETI DEMON!
ODAKLE LI JE SADA
ISKOČIO?

AAAAHYAAAKKK!

GR-ROOWR

DOK JE U SALI PRISUSTVO ZASTRAŠUJUĆEG
ČUDOVIŠTA IZAZVALO OPŠTE BEKSTVO...

AAAH! U
POMOOOĆ!

BEŽITE,
BEŽITE!

ČUDOVIŠTE!

„DUH SA SEKIROM SE PRIPREMA ZA DRUGI DRAMATIČNI
OKRŠAJ S MISTERIOZNIM BIĆEM...

KO NE UMRJE, PONOVO
SE SRETNE, ZAR
NE, ZVERI?

GR-R-RR

R R ROOCW!

ZAKASNILI STE. SADA JE
SVE GOTOVO...

KRENULI SMO ČIM SMO ČULI PRVE URLIKE,
ALI NAS JE BLOKIRAO TALAS GLEDALACA
KOJI SU BEŽALI IZ POZORIŠTA!

BEH, STIGLI STE NA VREME DA ODNESETE
TELO OVOG NEVEROVATNOG
STVORENJA U SALTU-
ROVU PALATU...

MOŽDA ĆE ON, NAKON ŠTO
GA BUDE PREGLEDAO, MOĆI
DA ODGONETNE MISTERIJU
KOJA GA OBAVIJA...

OSTAJE
ČINJENICA DA
BI VEČERAS, DA
NIJE BILO ZAGO-
RA, DOŠLO DO
PRAVOG POKO-
LJA!

A SVE ZBOG TOGA ŠTO MENI I
MOJOJ MILICIJI NIJE DOZVOLJENO
DA SE OBUČIMO
ZA OVAKE
SITUACIJE!

OVAKO NEŠTO SE
NIKADA RANIJE NIJE
DESILO...

...ALI JESTE SADA! A MOGLO JE DA
BUDE DALEKO GORE! ZAR MORA DA
SE DESI MASAKR DA BISMO DOBILI
MILICIJU KOJA JE U STANJU DA
SE SUPROTSTAVI SVAKOJ
OPASNOSTI?

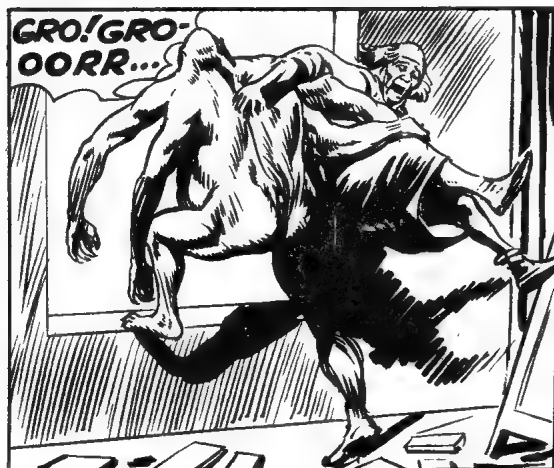

DUH SA SEKIROM SKAČE I HVATA
SE ZA ČVRSTU HORIZONTALNU
ŠIPKU KOJA DRŽI ZAVESU...

GOTOVO! SADA MORAM
DA OKRENEM LEDA
PROZORU...

...I OSTAVIM UTISAK
DA SAM U
KLOPCI!

GRU-UUUUUUU

TRIK USPEVA: ČUDOVIŠNO
STVORENJE BACA SE NA
HEROJA IZ DARKVUDA, MI-
SLEĆI DA GA IMA U ŠACI...

GROOOO!

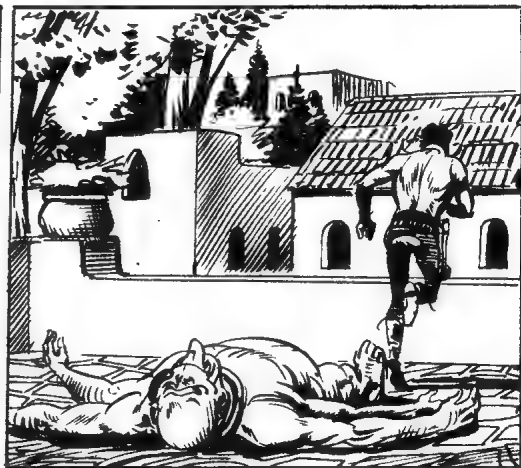

...ALI SE ZAGOR U POSLEDNJEM
TRENUTKU IZMIČE I BACA SVOJE
IMPROVIZOVANO „LASO“...

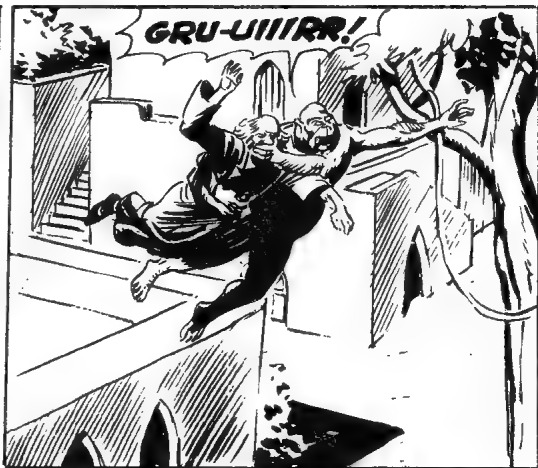

GRUUUUUUUU

NA NEKIH STOTINAK METARA
DALJE...

PTUAH...
PTUAH...

DA... NARAVNO...
IAKO SAM SE ZA
TRENUTAK UPLAŠIO
DA SAM GOTOV!

ZAGORE! DA LI SI
DOBRO?

A... NAŠ
PRIJATELJ
BALVET?

DOBIO JE UDARAC U
GLAVU... ALI MISLIM DA
ĆE SE IZVUĆI SA
ČVORUGOM!

KAKVA ZVER... NE
MOGU DA SHVATIM
ZAŠTO JE OTELA
BAŠ BALVETA!

MOŽDA ZBOG ONOGA ŠTO JE BALVET
OTKRIO... ŠTO JE UPLAŠILO
NEKOGA!

ŠTA ŽELIŠ
DA KAŽEŠ?

DA SAM SVE VIŠE UBEDEN U TO KAKO
JE ONA PROKLETA TABLICA
KLJUČ SVEGA!

KASNIJE...

...TAKO JE! NISAM USPEO DA JE PREVEDEM U POTPUNOSTI, ALI IZ ONOGA ŠTO SAM DO SADA SAZNAO, POSTOJI VELIKA VEROVATNOĆA DA JE U PITANJU NEŠTO VEOMA STARO I GOTOVO ZABORAVLJENO...

?!

...DUUNGA KRIATA!

ŠTAAA?

TAKO MI SVETIH ZAKONA OL UNDASA!

EHM, MOŽEMO LI DA ZNAMO O ČEMU SE RADI?

DA... DA, NARAVNO, IZVINITE! ČINJENICA DA SU MOJI NAJGORI STRAHOVI NEOČEKIVANO POSTALI STVARNOST ME JE UZNEMIRILA...

DROVAL VAM JE SIGURNO ISPRIČAO KAKO SU NAŠI PRECI USPELI DA STVORE VEŠTAČKI ŽIVOT, KOJI SU KORISTILI U MEĐUSOBNIM RATOVIAMA...

BEH I GRUPA KOJA SE NASELILA OVDE GORE „KONSTRUISALA“ JE STVORENJA POMOĆU KOJIH SU BRZO PODIGLI GRAD, ISKOPALI „BUNAR“ I REŠILI SE OTROVNIH GASOVA...

SAMO TRENUTAK! HOĆE-
TE DA KAŽETE DA JE
ZAVESA OD OTROVNIH
GASOVA, KOJA SE PRO-
STIRE OKO PLANI-
NE... VAŠE DELO?

NARAVNO... KADA SMO ISKO-
PALI „BUNAR“, NALETILI SMO
NA TA ŠTETNA ISPARENJA I
ODMAH SMO POMISLILI DA IH
ISKORISTIMO KAKO
BISMO SE IZOLOVA-
LI OD OSTATKA
SVETA!

DAKLE... KADA JE JEDNOG DANA PRESTALA POTREBA
ZA NJIMA, SVA VEŠTAČKA STVORENJA SU BILA „UNIŠTE-
NA“ I ODLUČENO JE DA SE VIŠE NIKADA NE KORISTI
IZOPAČENA NAUKA NAŠIH PREDAKA...

VELIKA LABORATORIJA U KOJOJ
JE NEPRIRODNI ŽIVOT STVOREN BILA
JE DEMOLIRANA, A TABLICE NA KOJI-
MA SU BILE ISPISANE FORMULE
BAČENE SU U PLAMEN...

POČI-
NJEM DA
SHVATAM...

UH! BLAGO TEBI... JA I DALJE TAPKAM
U POTPUNOM MRAKU!

I JA TA-
KODE!

SHVATIĆETE ČIM VAM BUDEM
REKAO DA JE TOJ SKUPINI
FORMULA DATO IME „DRUGO
STVARANJE“...

...TO JEST, NA NAŠEM
JEZIKU, „DUUNGA KRIATA“!

SVIH MI BR-
KOVA MOJE
PORODICE!
HOĆETE DA
KAŽETE
DA...

DA. OČIGLEDNO JE NEKO SAČU-
VAO KOPIJU TIH FORMULA... I
UPOTREBIO IH JE
DA STVORI ČUDO-
VIŠTA KOJA SU
SE POJAVILA
OVIH DANA!

VELIKI ZAKONI! REKAO SAM VAM DA
JE U VEZI SA TIM ČUDUVIŠTU BILO
NEŠTO NEOBIČNO! SADA MI
JE JASNO...

BEH, BAREM ZNAMO DA
OPASNOST DOLAZI IZ
SAMOG OL UNDASA...

SADA NAM
OSTAJE DA OTKRI-
JEMO KO IH JE STVO-
RIO... I ZAŠTO.

NA TA PITANJA BILO BI DALEKO LAKŠE ODGOVO-
RITI KADA BISMO ZNALI GDE SE „PRAVE“
TA ZASTRAŠUJUĆA ČUDUVIŠTA!

TAKE STVARI SE NE PRAVE KOD KUĆE!
ZA TO JE POTREBNA LABORATORIJA...
I TO VEOMA VELIKA! NE MOGU DA ZAMI-
SLIM DA U OL UNDASU POSTOJI
ODGOVARAJUĆE MESTO...

RUDNICI!

GOVORIO SAM VAM OD POČETKA DA ČUDOVIŠTA DOLAZE ODATLE! TO JE JEDINO OBJAŠNJENJE... NEKA PEĆINA NA DNU STARE NAPUŠTENE GALERIJE!

SALTUR JE U PRAVU, TO JE IDEALNO MESTO: IMA NEOPHODAN PROSTOR, A NEMA RIZIKA DA NEKO DOĐE I NJUŠKA!

HM...

...AKO JE TAKO KAKO KAŽETE, NEĆE NAM BITI LAKO DA STIGNEMO TAMO. GALERIJE OBRAZUJU PRILIČNO ZAMRŠEN LAVIRINT!

HRABRO. IMAMO JOŠ JEDNU KARTU NA KOJU MOŽEMO DA ZAIGRAMO...

ONE ZVERI MI NISU IZGLEDALE DOVOLJNO INTELIGENTNO DA BI SE BRINULE ZA UKLANJANJE TRAGOVA SVOG PROLASKA...

SHVATIO SAM! ŽELIŠ DA PRATIŠ TRAGOVE DO MESTA NA KOJEM POČINJU!

NEKI TRAG UVEK OSTANE, ČAK I TAMO GDE JE TEREN STENOVIT...

SADA NEMA DOVOLJNO SVETLOSTI DA IH NADEM, ALI ČU SUTRA PREČEŠLJATI TEREN OKO GRADA...

HEJ, AMIGO, DOK ČEKAMO DA POTRAŽIMO TU PROKLETU FABRIKU ČUDOVIŠTA, ŠTA KAŽEŠ NA TO DA SE POBRINEMO ZA VEČERU?

„SVE DOK SE PRED NJIMA, POPUT CRNOG, MONSTRUOZNOG
STVORENJA ISPLJUNENOG MISTERIJOM, NE POJAVI POZORIŠTE...

PRATITE ME... POZADI JE ULAZ
KOJI ĆE NAS ODVESTI PRAVO
U PODRUM...

UZMIMO
BAKLJU...

...I IDE U OVOM
PRAVCU!

HMM... KAKO LJUDI NE MOGU TEK
TAKO DA NESTANU, OVDE NEGDE
MORA DA POSTOJI
TAJNI PROLAZ!

ZAGOR USKORO OTKRIVA ONO ŠTO TRAŽI...

PODRUMSKI
KAPAK!

TAKO MI SVETIH
ZAKONA OL UNDA-
SA! TU SMO!

...U OVOM SANDUKU
JE KONOPAC...

A IZGLEDA DA OVE DVE KUKE OVDE
SLUŽE DA SE ON ZAKAČI
ZA NJIH!

ODAKLE SU IZAŠLI OVI
MAJSMUNI? NI-
SAM IH VIDEO
KADA SAM
UŠAO.

REKAO SAM IM DA SE SAKRI-
JU KADA SAM PRIPREMAO
PLAN DA TE NAMAMIM OV-
DE. NISAM ŽELEO DA, NAKON
ŠTO STIGNEŠ OVDE I VIDIŠ IH,
ODMAH STUPIŠ U AKCI-
JU! ŽELEO SAM DA
BUDEŠ MIRAN KAKO
BIH MOGAO DA TE
ONESVESTIM...

HMM...
KAKO SI
OTKRIO
OVO ME-
STO?

TO SE DOGOĐILO
PRE VIŠE OD DVA-
DESET GODI-
NA. BIO
SAM STU-
DENT I, PO
NAŠIM ZAKO-
NIMA, MORAO
SAM DA DELIM
VREME NA
INTELEKTUAL-
NE AKTIVNOSTI
I FIZIČKI
RAD...

IZMEĐU OSTALOG, DOBIO SAM ZADUŽENJE
DA OČISTIM I PREUREDIM PODRUME POZO-
RIŠTA. DOK SAM SREDIO JEDAN UGAO
PODRUMA, TLO POD MOJIM NOGAMA JE
POPUSTILO I ZAVRŠIO SAM U TUNELU
KOJI POZNAJEŠ.

U TO VREME NIJE BILLO TAJNIH VRATA
U ZIDU... JA SAM IH NAPRAVIO KASNIJE
KAKO BIH SPREČIO DA NEKO
DRUGI STIGNE OVDE!

MOŽEŠ DA PRETPOSTAVIŠ KOLIKO
SAM BIO ZAPANJEN KADA SAM,
ISTRAŽUJUĆI MESTO NA KOJE
SAM PAO, PRONAŠAO LABO-
RATORIJU!

SVETLA SU BILA UPALJENA I
SVE JE SAVRŠENO FUNKCIONI-
SALO: OVAJ KOMPLEKS SE HI-
LJADAMA GODINA SAM ODR-
ŽVAO, I TO SAVRŠENO EFIKA-
SNO! SAMO JE VEOMA NA-
PREDNA NAUKA MOGLA DA
POSTIGNE TAKAV REZULTAT...

ODMAH SI
SHVATIO NA
ŠTA SI NA-
LETEO?

DA, PRAKTIČNO ODMAH. ČIM SAM PREVAZIŠAO
POČETNO IZHENADENJE. A UBRZO SAM PRONAŠAO
I TABLICE „DULINGA KRIATA“.

OTKRIO SAM DA POSTOJI JOŠ JEDAN
IZLAZ, KOJI VODI DO ŠUME KOJA
OKRUŽUJE GRAD...

„I NJEGA SAM OD TADA ČESTO
KORISTIO KAKO NE BIH UPADAO U
OČI KADA BIH SE VRAĆAO OVDE.“

NARAVNO, PREVODE-
NJE TABLICA BIO JE
PODUHVAT KOJI JE
PREMAŠIVAO MOJE
ZNAJENJE, PA SAM OD-
LUČIO DA PODELIM
SVOJU TAJNU S VA-
RUSOM, PRIJATE-
LJEM KOJI JE
STUDIRAO DREV-
NE JEZIKE...

TO JE BIO
ČOVEK NA SA-
MRTI KOJEG SAM
PRONAŠAO?

UPRAVO TAKO. GODINAMA
SMO ZAJEDNO ANALIZIRALI FOR-
MULE KOJE SU SE NALAZILE NA TA-
BLICAMA I UBUĐENO DELILI TAJNU
NAŠIH OTKRICA... A I, KADA SMO SE
PRIPREMALI ZA OPERATIVNU FAZU,
VARUS JE BEZ IKAKVOG DVOU-
MLJENJA BIO UZ MENE.

S ENTUZIJAZMOM SE UNEO U ISTRAŽIVANJE... IZAZOV SAVLADAVANJA NAUČNIH SAZNANJA IZ DALEKE PROŠLOSTI NUDIO NAM JE GOTOVO NEZAMISLIVE MOGUĆNOSTI!

KAKO NEKO NE BI POSUMNJAO U NAS, MORALI SMO DA BUDEMO MAKSIMALNO OPREZNI. ZNALI SMO DA ČEMO, U SLUČAJU DA NAS OTKRIJU, BITI SPREČENI DA NASTAVIMO RAD... KAO I DA ĆE LABORATORIJA I FORMULE BITI UNIŠTENE. TADA SE JOŠ UVEK RADILO SAMO O NAUČNOJ RADOZNALOSTI...

...ALI SE ZATIM NEŠTO PROMENIO, ZAR NE?

DA. NAKON ŠTO SMO OBAVILI PRVE EKSPERIMENTE, SHVATIO SAM KAKAV POTENCIJAL PRUŽA NAŠE OTKRİĆE...

U RUKAMA SMO IMALI NAUKU PREMA KOJOJ JE VAŠA NAUKA IZGLEDA KAO DA PRIPADA LJUDIMA IZ KAMENOG DOBA... I KOJA JE MOGLA DA NAM OMOGUĆI DA VLADAMO SVETOM!

ODMAH SAM UOČIO DA VARUS NE DELI MOJE ODUŠEVLENJE I DA ME NEĆE PRATITI NA TOM PUTU, PA SAM SE PRETVARAO DA I MENE ZANIMA SAMO SPEKULATIVNA STRANA ISTRAŽIVANJA...

U MEĐUVREMENU SU NASTALA NAŠA
PRVA STVORENJA, MONSTRUOZNA
BIĆA S KOJIMA SI SE TI
VEĆ SUKOBIO...

HMM...

„KOJA SU, NAŽALOST, BILA
PROIZVOD NAŠIH NEIZBEŽNIH
POČETNIH GREŠAKA U GENE-
TSKOJ MANIPULACIJI VE-
ŠTAČKIM ČELIJAMA.

UH, POŠTEDI
ME GOVORANCIJE,
SALTURE... NE RA-
ZUMEM SE U
TE STVARI!

BEH, VAŽNO JE DA JE U „DUINGA KRIATA“
ZAPISANO DA ĆE TE ZVERI SLUŠATI SAMO
SVOG TVORCA... ILI, BOLJE REČENO, OSOBU
KOJU PRVO UGLEDAJU KADA
OTVORE OČI.

KLADIM SE
DA SI SE POBRI-
NUO DA TO BUDEŠ
TI, I TO U PRAVOM
TRENUTKU!

HE! HE! PO-
GODIO SI! U
ŽIVOTU TREBA
UVEK GLEDATI
UNAPRED...

PRAVA JE ŠTETA ŠTO SE
VARUS PROMENIO, I TO BAŠ
NAKON ŠTO SMO STVORILI
PRVU SAVRŠENU VEŠTAČKU
ČELIJU...

NISAM SMOGO DA MU DOZVOLIM DA OTKRIJE
O ČEMU SE RADI... MORAO SAM DA SPREČIM
DA REGENTI SAZNAJU ZA MOJE NAMERE
PRE NEGO ŠTO BUDEM SPREMAN...

...ZATO SAM I POSLAO MOJA STVORENJA
DA GA PREDUHITRE. BILO MI JE DOVOLJNO
DA GA DRŽIM POD KLJUČEM SVE DO
„RADANJA“ MOJE VOJSKE... ALI SI
SE ONDA UMEŠAO TI!

KAO DA
TO NIJE BILO
DOVOLJNO, PALA
TI JE NA PAMET
LEPA IDEJA...

„DA ISKORISTIŠ SVOJU VE-
ŠTINU U PRAĆENJU TRAGOVA
DA PRONADEŠ „FABRIKU ČU-
DOVIŠTA“! MORAO SAM
DA TE ZAUSTAVIM
PO SVAKU CENU!“

MOJE TRUPE BIĆE SPREMNE ZA
NEKOLIKO NEDELJA... SAVRŠENA
BIĆA KOJA BESKONAČNO MOGU
DA SE REPRO-
DUKUJU.

S NJIMA ĆE MI BITI LAKO DA
OSVOJIM OL UNDA... A POTOM I
ČITAV SVET!

ALI ZAGOROVO UPOZORENJE DOLAZI PREKASNO. POLUZASLEPLJEN I OŠAMUĆEN OD UDARCA, SALTUR SE POVLACI UNAZAD SVE DOK NJEGOVA STOPALA NE IZGUBE OSLONAČ IL

NEKOLIKO SATI
KASNIJE...

„KAO I SVI FANATICI, I
SALTUR JE MISLIO DA JE
„LUKAVIJI OD OSTATKA SVETA
I NI ZA TRENTAK NIJE PO-
SUMNJAO DA JA NISAM
PAO U NJEGOVI
ZAMKU.

A ZAPRAVO JE „PRIMITIVNI ŠUMSKI ČOVEK“
PRETPOSTAVIO DA ĆE UPRAVO ON BITI
SLEDEĆA ŽRTVA, PA SE ZBOG TOGA
DOGOVORIO S TURKIMOM DA
MU OVAJ ČUVA LEDA...

U SUŠTINI SMO OČEKIVALI JOŠ JEDAN NAPAD
ČUDOVISTA I, KADA SAM VIDEO DA ZAGOR ODLAZI
SA SALTUROM, OSEĆIO SAM DA NEŠTO NIJE
U REDU, PA SAM POČEO NEPRIMETNO
DA IH PRATIM...

„I TAKO SI USPEO DA GA SPASEŠ IZ
KANDŽI ONOG LUDAKA... NA SREĆU
PO ČITAV OL UNDAŠ!

MAKRIJU-
SE! DAKLE,
GOTOVO JE
ZASEDA-
NJE!

DA... I SADA NAŠI
GOSTI MOGU DA SE
VRATE KUĆI!

PARBLEU,
IZGUBIO SAM
SVAKU NADU!

YAOOOO!

VELIKA KORPA JE ZAŠKRIPALA DOK SU SE LJUDI
UKRČAVALI U NJU...

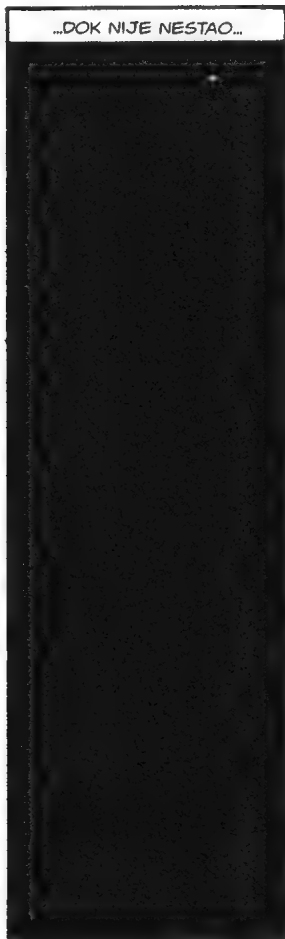
...A ZATIM JE POČELO
SPORO SPUŠTANJE...

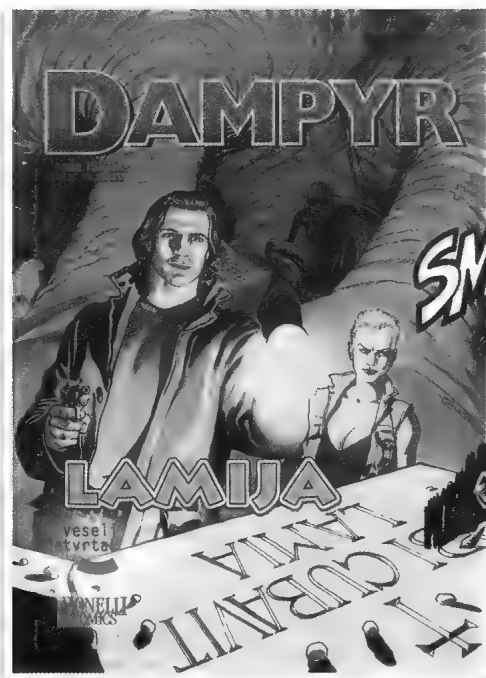
„I UBRZO JE SVET
IZNAD OBLAKA, KOJI
JE NEKOLIKO DANA
BIO JEDINA STVAR-
NOST ZA TROJICU
LJUDI, POSTAO SA-
MO SVETLOSNİ KRUG,
KOJI SE SVE VIŠE
SMANJIVAO...”

...DOK NIJE NESTAO...

DAMPYR

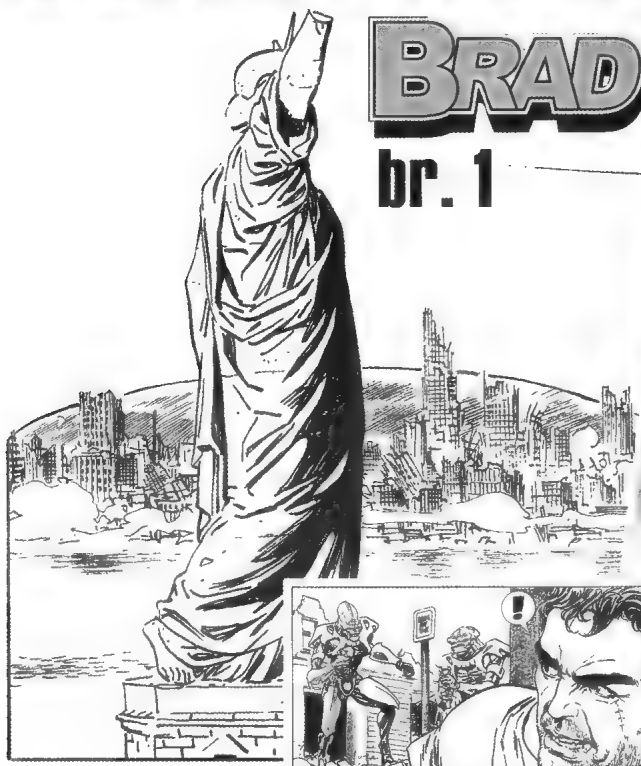
br. 9

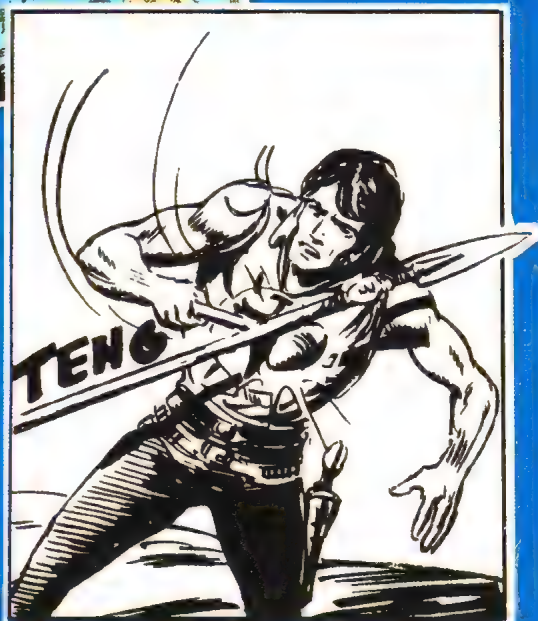

OD IDUĆEG ČETVRTKA NA KIOSCIMA

BRAD BARRON

br. 1

Br. 3 od 18. decembra na kioscima

9 788691 173135

SVET U KNJIZI

ZAGOR

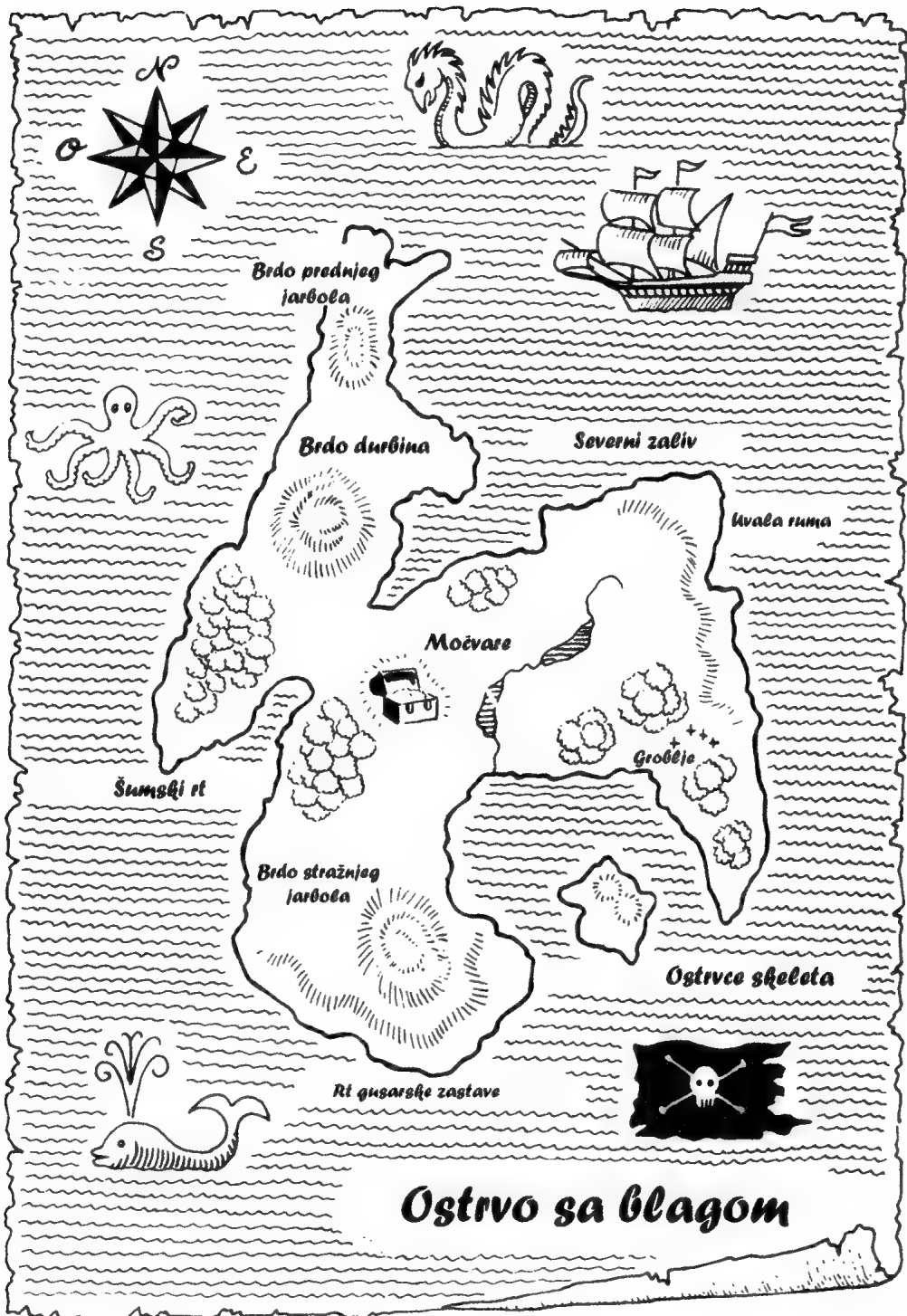
cena. 240 din.
Cij 36. MK 180 den

veseli
četvrtak

IZMIŠLJENE ZEMLJE

BONELLI
COMICS

IZMIŠLJENE ZEMLJE

uređuje Mauro Boselli

Dragi prijatelji, ovog puta je naša knjižica samo na prvi pogled mala. Međutim, budući da sadrži priče o fantastičnim zemljama, neizmernim, bezgraničnim zemljama ili onim čije granice nisu poznate, poput Agartija, Oza, Fantazije, Zemlje čuda i mnogim drugim, i njenih trideset i šest strana postale su bezgranične, baš kao i mašta. Pitate se kako to da smo nakon traperi i izgubljenih blaga izabrali baš tako čudnu i neobičnu temu? Ideju ste mi dali upravo vi, čitaoci, s vašim pitanjima o Darkvudu i drugim fantastičnim zemljama, kojima sam, pre više od godinu dana, posvetio tri strane u rubrici „Zagorova pošta“. Pisanje o izmišljenim zemljama bilo je previše zanimljivo da bih ga tek tako ispustio. A i nije sasvim van teme. Zemlja u kojoj Zagor živi, Darkvud, izmišljena je zemlja, moja izmišljena zemlja u kojoj sam pomešao ne samo sastojke Divljeg zapada već i sve vrste avantura. Zato se Darkvud s punim pravom nalazi u ovoj knjižici. Osim njega, unutra se pojavljuju zemlje, ostrva i države koje se, baš kao i Darkvud, ne nalaze u običnim geografskim atlasima, već samo u Atlasu fantazi-

je. Naš specijalni vodič u izmišljene zemlje je Mauro Boselli, koji vas je prošle godine poveo u potragu za izgubljenim blagom. Mauro voli da putuje i navikao je da se nađe na neobičnim mestima i u teškim situacijama. Ali ovog puta se njegovo putovanje odvija na granici mogućeg. Na povratku je njegovo odelo bilo posuto peskom Zotika, koji nekad može da bude smrtonosan, i pocepano kandžama užasnih demona iz Kadata. Proveo je besanu noć u strašnoj krčmi u Insmautu, jeo kuvanog kondora u Eldoradu i bio otet na mračnim ulicama Štrelsaua, prestonici Ruritanijske. Sve u svemu, tipične avanture onoga ko putuje van normalnih turističkih ruta... U zamenu za to mogao je da se divi nezagađenoj prirodi Pal ul Dona, veličanstvenim dvorcima Kamelota i divnim ženama Opara. Šalu na stranu, putovanje u izmišljene zemlje nije teško. Tamo sam bio i ja, pa ćete i vi moći lako da odete.

Naš mali turistički vodič ograničiće se na to da vam pruži osnovne informacije o svakoj zemlji: kako se stiže do nje, koja mesta u njoj vredi videti, neku istorijsku napomenu... Nadam se da će vam ova

knjižica biti samo polazna tačka koja će vas stimulirati da krenete prema vama najinteresantnijoj zemlji, putem izvanrednih knjiga koje navodimo na kraju svakog „poglavlja“. Prema Misterioznom ostrvu, Beskrajnoj priči, Brodolomu nepoznatog ili Izgubljenom svetu. Dakle, uživajte u čitanju i srećan put.

Serđo Boneli

Obaveštenje: Sva poglavlja u ovoj knjižici napisao je Mauro Boseli. U knjigama koje su navedene na kraju svakog poglavlja, s imenima autora i datumom prvog objavljivanja, možete pronaći dodatne informacije o „izmišljenoj zemlji“ o kojoj govori to poglavlje.

AGARTI

U misterioznim stepama Azije često se dešava da nebo i zemlja zadržavaju dah. Vetar prestaje da duva, sunce prestaje da sija, a sva živa bića obaviža iznenadni strah. Sve se ovo događa kada Kralj Sveta, u svojoj podzemnoj palati, priča sa bogom. On odlazi u pećinu hrama, gde, u grobnici od

crnog kamena, spokojno počiva telo njegovog prethodnika. Okružen sjajnom svetlosnom austom, koju oblikuju mudre misli prethodnog Kralja Sveta, on stupa u kontakt s umovima ljudi koji vode ljudski rod: kraljevima, kanovima, predsednicima, moćnicima, ratnim i verskim vođama. Pozna je njihove ideje i njihove namere. Ako se dopadnu bogu, on će im pomoći; ako mu se ne dopadnu, dovešće ih do propasti. Vatrene slova napisane jezikom *vatanan*, koja se pojavljuju na zidovima kripti, božji su odgovor. Kralj Sveta je poznat pod imenom Brahitma. Njegova čarobna palata Paradeša (za koju se tvrdi da podseća na Potalu u Lasi, palatu dalajlame) nalazi se u centru grada Agarti, tajne i nevidljive prestonice sveta. Pored Paradeše se uzdižu veličanstvene kristalne palate Brahitminih pomoćnika: Mahitme, koji zna šta nosi budućnost, i Mahinge, koji upravlja svim stvarima. Oko tih palata su kuće Gorosa, mudraca, koji kontrolišu sve nevidljive sile neba, zemlje i pakla. Ostatak neizmernog grada Agarti (koji se po nekima proteže ispod čitave Azije) naseljen je odabranim narodom, koji čine potomci preživelih s Atlantide i Mua. Čudesna svetlost koja obasjava Agarti daruje im dug život u kojem nema bolesti. Unutar zidina nevidljivog grada, zločin je nepoznata pojava. Krećući se velikom brzinom svojim čudnim vozilima duž prolaza koji povezuju različite delove planete, Gorosi se upuštaju u hiljade bitaka tokom svoje večne, svakodnevne borbe protiv zla. Kada dođe trenutak konačnog okršaja sa silama zla, i sam Kralj Sveta će se pojaviti među ljudima, predvode

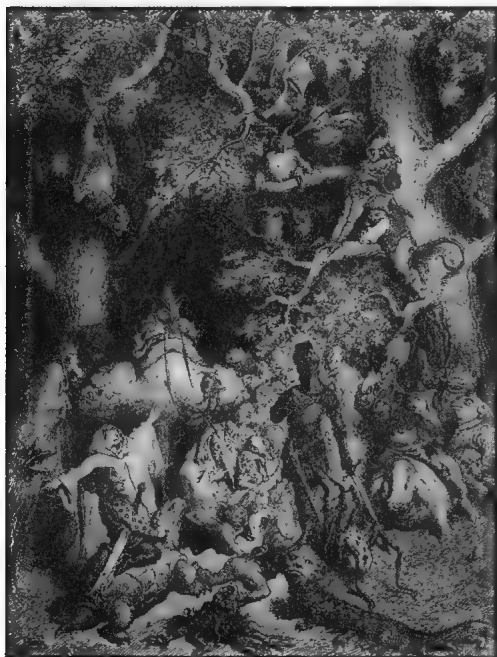

Palata Kralja Sveta u misterioznom Agartiju (crtež Klaudija Vile)

ći one koji su dobri i pravedni. Ali vreme za to još nije došlo. Ulazi u Agarti su malobrojni, opasni i nepoznati. Nekoliko mudraca i posvećenih ljudi, poput Sakije Munija, Undur-Gegen, Paspe i Babera videlo je te ulaze. Mladi mongolski princ Punsig, koji je poslat kao izaslanik Brahitmi, nikada više nije ugledao svetlost dana. Ko nema čisto srce može proći pored Agartija, a da ga i ne primeti ili može da naiđe na Šambalu, suprotnost Agartiju, prestonicu Zla u kojoj vlada Maja, iluzija. (Ferdinand Osendovski, *Zveri, ljudi i bogovi*, 1924)

OSTRVO ALKINE

„Alkina beše sestra Morganina i vladaše u kraljevstvu Atarberi, iza mora, tamo

Vojnici-čudovišta čarobnice Alkine (ilustracija Gista-va Dorea)

gde zalazi sunce i gde nikad ne dolaze varvari.“ Stihovi pesnika Bojarda. A da je čarobnica Alkina bila okrutna koliko i ti varvari sa severa, to je barem izvesno. Jednog dana, nakon što primeti kako plažom šeta Astolfo, jedan od najrasejanijih vitezova, podiže ga na džinovskog kita, za koga je Astolfo mislio da je hrid, i prenese preko Atlantika na začarano ostrvo na Karibima. Na tom čarobnom mestu Astolfo se zaljubio u lepu Alkinu koja ga je potom pretvorila u drvo u svojoj bašti: sudbina koju je čarobnica namenila svim svojim bivšim ljubavnicima. Na sreću, tuda je kasnije projahao hrabri Ruđero, na krilatom hipogriфу. Zahvaljujući magičnom prstenu, Ruđero je video kako Alkina zaista izgleda: takve žene nema na čitavom svetu ni tako stare, ni tako ružne. Zatim je porazio njenu vojsku čudovišta i uz pomoć njene sestre, dobre čarobnice Logistile, vratio ljudski izgled Astolfu i ostalim vitezovima.

(Mateo Marija Bojardo, *Zaljubljeni Orlando*, 1494; Ludoviko Ariosto, *Besni Orlando*, 1516)

AKVILONIJA

Nakon što je Atlantida potonula u okean, u svetu je procvetalo veličanstveno doba Hiboreje. Na severu su se nalazile ledenje zemlje Asgarda, Vanahajma, Hiperboreje i Simerije, naseljene plemenima snažnih varvara koji su bili poznati kao izvanredni ratnici. Na jugu je bio grad-država Šem, u kojem je vladalo bezakonje, pustinje Stigije, u čijim su se mračnim hramovima skrivali užasi poput Seta, boga Zmija, i Akivaše, princeze Vampira, ali i

crna kraljevstva Kuš, Punt i Zembabvei. Na istoku su ležale stepe Turana, uklete džungle Kitaja, daleka prostranstva Vendije i predeli Hirkanije, u kojoj su živeli okrutni konjanici obučeni u svilu. Na zapadu su bile šume Pita. Ali srce hiborejanskog sveta činile su njegove države, civilizovane i nazadne: Zamora, zemlja smeđokosih žena i kula punih blaga i lopova, morska kraljevstva Cingare i Argosa, Kot u kojem su ključale spletke, ponosna Britinija i bogata Nemedija. I Akvilonija, najsajnija među hiborejanskim državama, poznata po svojim umetnicima, ženama i nevidljivoj vojsci varvara. General rodnom iz Simerije, koji se istakao u ratovima protiv Pita, zbacio je korumpiranog kralja Numedidesa i krunisao se u Taran-tiji, prestonici Akvilonije.

To je bio Konan, najveći ratnik svog vremena, kojeg su Crni Gusari sa Ostrva znali pod imenom Lav Amra, žitelji Turanije kao neuhvatljivog pustinjskog gra-

bljivca, a svi narodi kao ozloglašenog razbojnika. Ali upravo tokom mudre vladavine kralja Konana, Akvilonija je dostigla najveći razvoj. Pet vekova kasnije Kraljevstvo Hiperboreje su pregazili varvari, nju je prekrpio zaborav i počela je istorija kakvu danas poznajemo. Ipak, dela Konana Varvarina nadživela su propast Hiperboreje.

(Robert Irvin Hauard, *Konanov ciklus*, 1930–1936)

Ilustracija Konana, Frenka Frazete

Konan predvodi Crne Gusare protiv Cingare (crtež Džona Bušeme)

ARKAM

Drevni grad u Masačusetsu, na reci Mi-skatonik, opsednut legendama. To je najbolje očuvani gradić u Novoj Engleskoj, sa memljivim ulicama u kojima se neobične kućice neodređene starosti naslanjaju jedna na drugu, nakrivljenim krovovima i nakostrešenim tavanima na kojima se kriju veštice. Barem jedna od njih, stara Kezija Braun, nikada nije napustila Arkam; zajedno sa svojim rođakom Braunom Dženkinom, pacolikim dlakavim stvorenjem šiljatih zuba i ljudskog lica, i dan-danas živi u „Veštičjoj kući“ u ulici

Koledž. Arkamom lutaju i druge utvare i bezimeni užasi: bolje je ne zadesiti se u njemu tokom Valpurgijske noći, a boravak na pustom ostrvu na Miskatoniku treba izbeći po svaku cenu. Međutim, вреди posetiti poznati Univerzitet Miskatonik, čija biblioteka čuva retka i opasna dela magije i okultizma, poput *Pnakotičkih rukopisa*, Fon Juncovog *Unsussprechlichen Kulten* i zastrašujućeg *Nekronomikona* (koji se drži pod ključem), ludog Arapina Abdula Alhazreda. Univerzitet je slavan i po eksperimentima oživljavanja leševa, koje je izvodio genijalni student Herbert Vest.

(Hauard Filips Lavkraft, *Veštičja kuća i druge priče*, 1920–1933)

Arkam na mesečini (crtež Lija Brauna Koja)

AVEROANJ

Oblast u Francuskoj, bogata dvorcima, manastirima, druidskim hramovima i mračnim šumama u kojima žive vampiri i lamije (vampirice koje zavode svoje žrtve). Prestonica je Vion, grad alhemičara i nekromana-

ta, sedište nadbiskupije, u čijoj je katedrali u XIII veku mladi alhemičar Gaspar di Nor porazio monstruoznog džina napravljenog od raskomadanih leševa, u kojem je živela duša nekromanta Natara. Drugi važni gradovi u Averoanju su Ksimes, sedište biskupije, i Malnean, srednjovekovni grad u obliku lavirinta u kojem se svake noći, zbog čudnog prokletstva, održava sahrana dame Marijel. Korisno je posetiti i benediktanski manastir u Perigonu, čuven po najboljim vinima u Averoanju i biblioteci u kojoj se čuvaju retke knjige spasene iz Aleksandrijske biblioteke, među kojima su i nepoznati Platonov Razgovor i neobjavljena dela Sapfine i Katulove poezije. Na vrhu brega koji ugošćava manastir leže ruševine dvorca Foseflam, sedišta demonskih kultova; radoznalci koji posete ove ruševine mogu da nalete na utvaru-vampira zlog Iga de Malinboa ili da ih lepa lamija Nikeja odvede u svoje začarano podzemno kraljevstvo. Onaj ko zabasa u Averoanj trebalo bi da nosi grančicu jove koja je efikasna zaštita protiv magije. U šumi je poželjno prenoćiti u „Krčmi dobrih dela“. (Klerk Ešton Smit, *Priče*, 1930–1935)

BENGAL

Očekivani prigovor: Bengal nema pravo da se nađe u ovom vodiču kroz izmišljene zemlje zato što zaista postoji u Indiji. To znamo. Ali postoji još jedan Bengal, smešten u mračno srce najcrnje Afrike. Tamo, u Dubokim šumama, žive divlje zveri i crnačka plemena, poput visokih Vambeziya i pigmeja Bandar. A Bandarima vlada misteriozni Fantom, nepobedivi pravednik u plavom kostimu, s crnom maskom i prstenom u obliku lobanje (kojim

trajno obeležava zle ljude). Za stanovnike džungle Fantom je besmrtni i ima 400 godina. Samo Bandari znaju da postoji čitav niz Fantoma, a svaki od njih je sin svog prethodnika. Njihov predak, ser Kristofer Stendiš utemeljio je tradiciju borbe protiv zločina nakon što je umakao krvavom napadu pirata. Sadašnji Fantom, dvadeset i prvi, zove se Kit Voker i on ponekad, u nepromočivom zelenom mantilu i šeširu, napušta džunglu i odlazi u grad. Nakon duge veridbe, oženio se lepom avanturistkinjom Dajanom Palmer i odveo je u svoju Pečinu lobanje, a iz njihovog braka se rodio Fantom broj 22.

(Li Falk i Rej Mur, *Fantom*, 1936)

Pečina lobanje (crtež Reja Mura)

BROBDINGNAG

Nalazi se u Pacifiku, između Kalifornije i Japana. U pitanju je poluostrvo s tri strane okruženo morem, na kojem nema luka, budući da su hridi toliko opasne da se nijedan brod ne usuđuje da baci sidro. Na severoistoku neprohodni vulkanski lanac spaja poluostrvo s misterioznim kontinentom. Engleskog mornara Lemjuela Gullivera drugovi su 1703. godine ostavili na obali Brobdingnaga i u čamcu pobjegli prema svom brodu Avanturi na-

kon što su se uplašili džinovskog bića koje im se približavalo. Gulliver je otkrio da tu zemlju naseljavaju džinovi visoki dvadeset metara, a da su biljke i životinje zadržale svoju uobičajenu veličinu. Vođen po celoj zemlji kao cirkuska atrakcija, Gulliver je mogao da istraži čitav kontinent, a na kraju je dospao i na kraljevski dvor. U prestonici, Lorbrulgrad (Ponos univerzuma), nije ostao zadivljen crkvenim zvonikom, visokim samo kilometar, već kuhinjom u kraljevskoj palati, čija je peć velika poput kupole crkve svetog Pavla u Londonu. Stanovnici Brobdingnaga imaju jednostavne i jasne zakone, kralja koji vlada pravedno i po-

štene političare. Sve ovo je veoma začudilo Gullivera, koji je navikao na običaje iz svoje rodne Engleske.

(Džonatan Swift, *Gulliverovoputovanje*, 1726)

Gulliver i kraljica Brobdingnaga (ilustracija Artura Rakama)

KAMELOT

Tamo je bio dvor kralja Artura u kojem je on ugošćavao ljubazne dame i plemenite vitezove, priređujući proslave, viteške igre i turnire. Zidovi dvorca, koje je začarao čarobnjak Merlin, bili su u stanju da odole bilo kakvom napadu. U Velikoj sali

nalazio se čuveni Okrugli sto, za kojim su sedela pedeset i četiri viteza, među kojima i ser Gevejn, ser Bors, ser Bedevir, ser Ektor, ser Lajonel, ser Kej, ser Tristram, ser Persival, ser Galahad. I ser Lancelot, vitez kojem nije bilo ravnog i kojeg su mogle da poraze samo magija ili izdaja. Retko, ili možda nikad, svi vitezovi bili su za stolom,

Kamelot (crtež Hala Fostera iz "Princa Valijanta")

budući da je njihov zadatak bio da lutaju zemljom u potrazi za avanturama. Tokom potrage za Svetim gralom, Okrugli sto je dugo bio zapostavljen. Zatim, usled intriga izdajnika ser Mordreda, ser Lancelot je bio optužen zbog ljubavi koju je gajio prema kraljici Gvinevir. Kraljevstvo je potonulo u kaos i građanski rat. Mordred je uzurpirao tron. Artur je prekasno primetio svoje ludilo, gubitak voljene kraljice i razdor među vitezovima Okruglog stola, društvu heroja kakvo svet više nikada nije video. Na kraju je Artur mačem Ekskaliburum ubio uzurpatora Mordreda, ali je i sam tom prilikom bio smrtno ranjen. Vile su ga odvele na ostrvo Avalon, na kojem poživaju hero-

ji. Proročanstvo kaže da će se jednog dana vratiti: *rex quondam, rex futurus*, kralj u prošlosti biće kralj i u budućnosti.

(Ser Tomas Malori, *Arturova smrt*, 1485)

SREDIŠTE ZEMLJE

Podzemni svet koji su 1863. godine istražili profesor Oto Lidenbrok iz Hamburga i njegov nećak Aksel. U sedamnaestom veku ga je otkrio slavni islandski alhemičar Arne Saknusem. Tamo se stiže spuštajući se niz krater islandskog vulkana Snefels jokul, tačnije onog na koji vrh planine Skartaris baca senku tokom poslednjih dana juna. Nakon 900 metara vertikalnog silaska, dan i po se ide klizavom površinom ohlađene lave sve do raskršća. Istočna galerija, bogata fosilima, vodi u smrt od žeđi. Zapadna vodi prema potoku odlične vode bogate gvožđem, nazvanom Hansbah (po Hansu Bjelkeu, vodiču dvojice istraživača). Idući za potokom, dolazi se u beskraju pećinu (koja obasjava svetlost, proizvod nekog nepoznatog električnog fenomena), fanta-

Šuma pećuraka (ilustracija Rijua)

stičnu šumu džinovskih pećuraka i Lidenbrokovo more, u čijim vodama žive pleziosaurusi, ihtiosaurusi i mnoga druga preistorijska čudo-

višta. Iznad mora, na jednoj kamenoj ploči, runskim simbolima uklesani su inicijali Arnea Saknusema.

(Žil Vern, *Put u središte Zemlje*, 1864)

Dolazak Čika u Darkvud (crtež Galijana Ferija, Zagor broj 1)

DARKVUD

Šumovita oblast na severoistoku Sjedinjenih Američkih Država, južno od Velikih jezera. Svake godine, na Velikom prolećnom savetu, okupljaju se poglavice indijanskih plemena koja žive u Darkvudu u miru i slobodi: Vajandota, Otava, Mohavka, Delavera, Pekvota, Seneka, Naskapija i drugih crvenih naroda. A kada padne noć, kao nekom magijom, na visokoj steni pojavljuje se atletska figura njihovog prijatelja i zaštitnika Zagor-Te-Neja, Duha Sa Sekirom. Gospodar Darkvuda je belac. Sin Majka Vajldinga, nemilosrdnog ubice Indijanaca, posvetio je život borbi za pravdu. Kada Darkvudskom šumom odjekne njegov neponovljivi krik *Aaahhyakkk!*, zlikovci oseće kako im se ledi krv u venama. Akrobatski leteći s drveta na drvo, Zagor će ih stići i kazniti, ma gde se nalazili. Lakše reći nego učiniti, naravno: iako Indijanci veruju da je besmrtni duh, Zagor u svojim poduhvatima lije krv, znoj i suze. Opasna granična zemlja Darkvud ne deli granicu samo sa Divljim zapadom

već i s nepoznatim, nemogućim i zadijućim zemljama. Tu se pojavljuju Indijanci i traperi, razbojnici i avanturisti, superkriminalci, ludi naučnici, vampiri, vukodlaci, roboti, čudovišni mutanti i osvajači iz svemira. Zagor se sa svima njima suočava bez oklevanja, samo s jednostavnom kamenom sekirom u ruci, a zatim odlazi na odmor u kolibu u močvari, u kojoj živi sa svojim meksičkim prijateljem niskog rasta, ali kilometarskog imena: Čiko Felipe Kajetano Lopez Martinez i Gonzales. Ako odete da ih potražite, čuvajte se živog peska!

(Gvido Nolita, *Zagor*, 1961)

OSTRVO DOKTORA MOROA

Ostrvce na Pacifiku, s tri strane okruženo koralnom barijerom. Krajem XIX veka, na njemu je utočište pronašao Moro, doktor koji se bavio seciranjem živih zamoraca i koji je morao da napusti London nakon skandala u vezi s njegovim gnusnim ekspe-

Doktor Moro (Čarls Loton) i neka od njegovih stvorenja, među kojima se nalazi i ženapanter (iz filma „Ostrvo izgubljenih duša“, Erla Kentona, 1932)

rimentima. Na ostrvo redovno stižu grupe zarobljenih životinja, i danju i noću se čuju njihovi urlici koji paraju uši, kao da se u njih slio sav bol ovoga sveta. Pored laboratorije doktora Moroa oseća se jak miris antiseptika iz sale za operaciju.

Brodolomnik koji je dospao na ostrvo Edvard Prendik nalazi čitavu populaciju ljudi deformisanih udova čiju je rasu nemoguće utvrditi. Sa užasom otkriva da se u stvari radi o životinjama koje su, u Moroovoj „Kuci bola“, podvrgnute hirurškim operacijama i pre-

sađivanjima organa. Montgomery, doktorov asistent, udarcima biča tera te nesrećnika na poslušnost. Svi prijatelji životinja biće srećni kad saznaju da su se ljudi-životinje pobunili i

ubili svoje krvnike. Prendik se spasio bekstvom, zahvaljujući pomoći vernog čoveka-psa. Nije preporučljivo iskrcati se na ostrvo, budući da nesrećna čudovišta, svedena na životinjske oblike ponašanja, verovatno još žive po šumama.

(Herbert Dž. Vels, *Ostrvo zveri*, 1896)

Čovek-vepar, iz filma „Ostrvo doktora Moroa“, 1976. godina, režija Don Tejlor

ELDORADO

Južnoameričko kraljevstvo, sakriveno u šumama između Orinoka i Amazona. Njegova prestonica Manoa izdiže se nad obalama ogromnog jezera, obalama koje su sačinjene od zlatnog peska. Kuće, nameštaj, oružja i sve stvari koje stanovnici Manoe svakodnevno upotrebljavaju od čistog su zlata. Hiljade konkvistadora tražilo je Eldorado, ali niko nije uspeo da ga pronađe. Englez Ser Volter Reli bio je najbliži kraljevstvu iz bajke, ali nije uspeo da pređe preko neprohodnih litica koje su ga okruživale. Jediní Evropljanin koji je uspeo da se dokopa Eldorada bio je Kandid, zajedno sa svojim slugom Kakambom. Njih dvojica su otkrili da se ulični mangupi igraju klikera sa smaragdima i rubinima i da se u toj srećnoj zemlji može jesti na račun vladara. Zato su Kandid i Kakambo pojeli gigantsko jelo koje se sastojalo od supe od papagaja, kvanog kondora, dva pečena

Jedna od toliko izmišljenih zemalja u koju je Karl Barks poslao Paju Patka bio je i Eldorado; to se dogodilo 1952. godine u stripu „Paja Patka i čovek od zlata“ © The Walt Disney Company

majmuna i trista kolibrija, začinjeno ve-
oma ukusnim sosom. U Manoi postoje
palate koje se prostiru sve do oblaka,
fontane iz kojih izlazi ružina vodica i še-
ćerni liker, kao i trgovi popločani dragulji-
ma koji su nama nepoznati. U Eldoradu
ne možete videti zatvore, jer nema potre-
be za tim.

(Volter Reli, *Otkriće Gvajane*, 1596;
Volter, *Kandid*, 1759)

FERI

Viteška verzija Vilinske zemlje u
koju su vitezovi kralja Artura lako
stigli kada su požurili u pomoć Glori-
jani, kraljici sudbine, kako bi je zašti-
tili od zlih čudovišta koja su predstavl-
jala najgore ljudske mane. Na svom

Belfib (crtež Pepea)

opasnom proputovan-
ju kroz naj-
poznatije iz-
mišljene
zemlje, u
Feri je do-
speo i čovek
iz našeg vre-
mena, He-
rold Ši, koji
se potom
zaljubio u
prelepu he-
roinu Belfib, crvenokosu streljačicu u
kratkom zelenom kostimu (koji se u
Feriju smatra prilično smelim) i od-
veo je sa sobom u SAD.

(Edmund Spenser, *Vilinska kralji-
ca*, 1595; Leon Sprag de Kamp, *Nedo-
vršena čin*, 1941)

VILINSKA ZEMLJA

Tajno kraljevstvo (*Secret Commonwe-
alth*) u kojem živi mali narod vila i vilenja-
ka. Imaju lagana, promenljiva tela, gotovo
uvek su nevidljivi (mada ih je moguće sre-
sti u sumrak), žive znatno duže od ljudskih
bića i nisu podložni ranama i povredama.
Postoje razna vilinska bića, kao što su na
primer uslužne *brownies* (smedokose) vile
koje spremaju kuće svojih ljudskih prija-
telja u zamenu za malo mleka; zle *pixies*
koje vole da prave pakosne šale; leprikoni,
dokazani rizničari i nepotkupljivi čuvari
blaga, i još mnoga druga. Postoje i zlobni
vilenjaci, kao što su Nukelavi i Crvene Ka-
pice, kojih se treba čuvati; međutim, oni su
deo „prokletog dvora“, i, kao takvi, progna-
ni su iz Vilinske zemlje. Zemlje u kojima
žive vilinska bića, *brugh*, okružene su zača-

(crtež Vilijama Hita Robinsona za „San letnje noći“)

ranim brdima, na kojima vreme prolazi drugačije nego u našem svetu: noć provedena u Vilinskoj zemlji može da traje i čitav vek. Već nekoliko vekova miroljubivim kraljevstvom vladaju mudri Oberon i lepa Titanija.

(Vilijam Šekspir, *San letnje noći*, 1596;
Robert Kirk, *Tajno kraljevstvo*, 1691)

FANTAZIJA

Svet koji je geografski izuzetno nestabilan. Kopno, mora, reke, planine, čak i vitalne tačke, kontinuirano se pomeraju. Leti i zimi, danju i noću, prate neke svoje zakone, različite od onih koji vladaju Kraljevstvom ljudi. Može da postoji u užarenoj pustinji, a odmah potom u ledenom arktičkom pejzažu. Udaljenost do nje nije moguće izmeriti, buduće da pojmovi „blizu“ i „daleko“ zavise od volje onoga koji kreće na putovanje. Ipak, *Fantazija*, taj bezgranični svet koji se stalno menja, nalazi se unutar jedne knjige, knjige napisane zelenim i crvenim mastilom, na čijoj je grimiznoj korici utisnut ovalni simbol dve zmije koje jedna drugoj jedu rep. U pitanju je *Aurin*, amblem Zlatnih Očiju, Gospodarića Želja, Devojčice Carice koja živi u Kuli od slonovače, u centru Fantazije.

Fantazija: borba između Igramula i zmaja Falkora (Dragon's World Ltd)

Kada u našem svetu prestanemo da sanjamo nevine snove i počnemo da sanjamo ili činimo zlo, lepa Devojčica Carica se uvek razboli i bića iz Fantazije doživljavaju sudbinu goru od

smrti, budući da ih snovi ljudi u obliku laži, iluzija i podvala zarobljavaju. Fantazija tada počinje polako da tone u Ništavilo. Da bi je spasao, čitalac mora da pročita magičnu crvenu knjigu i da se tamo zaputi sa Atrejem, herojem koji nosi Aurin, da se uz njega bori i pati i da čvrsto veruje u stvarnost Fantazije. Ovaj čitalac čistog srca na taj način može da izleči Caricu, izmišljajući za nju novo ime: on i sam postaje lep i hrabar, poput junaka bajke, i biva prebačen u Fantaziju, koja se ponovo rađa, sjajnija nego pre. Ali ne sme da se u njoj zadrži previše ili će sve zaboraviti i neće moći da se vrati na Zemlju.

(Majkl Ende, *Beskrajna priča*, 1979)

CRNA DŽUNGLA

Tamna šuma koja pokriva Sanderbands, mnoštvo ostrva, ostrvaca i pešćanih nasipa koja presecaju deltu Ganga. Nijedno mesto na svetu nije tako pusto,

Zlatne Oči (Tami Stronah) u filmu Wolfganga Petersena Beskrajna priča

Tremal-Naik, lovac iz Crne džungle, i njegov tigar Darma (crtež Rina Albertarelija)

...krokodilima uvek željnim ljudskog mesa, nosorozima koji iznenada mogu da polude, brojnim vrstama zmija... I ljudima koji su gori od zveri, Tugama. Jazbina ovih surovih davitelja, sledbenika nemilosrdne boginje Kali, nalazi se na ostrvu Rajmangal, s kojeg noću dopire zlokobni zvuk roga koji se zove ramsinga. U džungli, na obali bare koju okružuju kolosalne ruševine, izdiže se hram Kali, od sivog granita i ukrašen skulpturama indijskih božanstava. Na vrhu kupole nalazi se simbol Tuga, zmija sa glavom žene, a ispod nje je velika bronzana statua boginje Kali, sa četiri ruke, ogrlicom od lobanja i pojasom od isprepletanih ruku i glava. Na ovom groznom mestu živi jedna divna devojka predviđena za žrtvovanje, „Devica

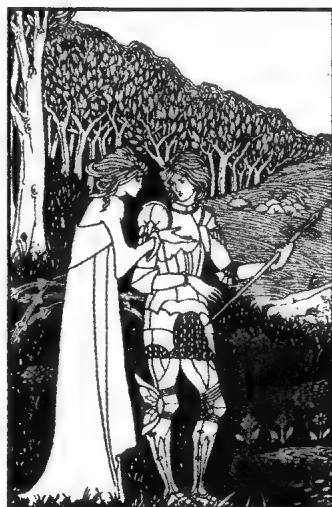
čudno i zastrašujuće: neprekidni kaos rastinja, bodljikavih kaktusa i banijana, mangrova i žbunja. Ula-
zak u tu džunglu bio bi izazov kugi, koleri, groznici i zverima koje se kriju među kupinama i u žučkastoj vodi: podmuklim tigrovima,

hrama“. Prava jazbina Tuga nalazi se ispod zemlje: iskopan u šupljem stablu džinovskog drveta banijana savijenih grana nalazi se ogroman podzemni lavirint, uskih hodnika prepunih smrtonosnih zamki, kojim vlada demonski Sujodana.

(Emilio Salgari, *Tajna Crne džungle*, '95)

GORE

„Zemlja iz koje nema povratka“, smeštena na neodređenom mestu zapadno od Kamelota. Postoje samo dva ulaza u tu kraljevinu, koju neki poistovećuju s rajem, i oba su veoma opasna: „vođeni most“, širok samo stopu i po i potopljen u vrtložnu reku; i „most mačeva“, koji formira dugačka oštrica što se nadvija nad ambisom. Nekada davno, Meleagant, zli sin kralja Bademagua, u Goreu je držao zatočenim plemenite vitezove i dame s dvora kralja Artura. Kada se usudio da otme kraljicu *Gvinevir*, dvojica heroja su posla da je spasu: Galvano, najljubazniji među vitezovima, i nepoznati vitez. Galvano je pokušao da pređe preko „vodnog mosta“, ali ga je povukla težina sptvenog oklopa i

Lanselot (crtež Obrija Birdslija)

zamalo se nije udavio. Nepoznati konjak, polunag, uspeo je da pređe preko "mosta mačeva", iako je pri tom izranjavao ruke i noge. Potom je u jedinstvenoj borbi porazio Meleaganta i oslobodio Gvinevir, koja mu je uzvratila ljubavlju. Naravno, taj vitez je bio Lancelot.

(Kretien De Troa, *Lancelot du Lac*, 1176-77)

INSMAUT

Drevna ribarska luka u Masačusetsu, između Njuberiporta i Arkama. Autobus za Insmaut polazi s centralnog trga Njuberiporta u deset ujutru i sedam uveče, ali u njega neće sesti niko osim vas i čutljivih žitelja Insmauta. Niko ne gaji simpatije prema njima, možda zbog njihovog izgleda koji odbija ljude: imaju usku glavu, ravan nos, izbrazdanu kožu prekrivenu krastama, naboran vrat i buljave oči koje nikada ne zatvaraju. Stareći postaju sve ružniji, do tačke da više nikada ne izađu iz kuće. Priča se da ljudi iz Insmauta svoj nesrećni izgled duguju misterioznoj bolesti iz Azije. Ali, možda najveću krivicu snosi kapetan Marš, zbog svoje gnusne trgovine lju-

dima-ribama. Zloslutna crkva u centru grada posvećena je bogu-ribi Dagonu, a stanovnici Insmauta plivaju poput riba. Ako ste se, bez obzira na to, odlučili da posetite Insmaut, ne postavljajte pitanja o kapetanu Maršu i napustite mesto pre mraka. Jedini hotel Gilman haus prilično je ozloglašen. Noću starci iz Insmauta izlaze na ulice i lutaju nesigurnim korakom.

(Hauard Filips Lavkraft, *Maska Insmauta*, 1931)

Insmaut (crtež Franka Atpatela)

OSTRVO KOJE NE POSTOJI (NEDOĐIJA)

Javlja se u dečjim snovima (i snovima onih odraslih koji su pomalo ostali deca): ostrvo obojeno čarobnim bojama, koralne hridi oko kojih plove gusari, divljaci, usamljenici, gnomovi, pećine, prinčevi i princeze i ko zna šta sve još ne. Kod svakog sanjara je ono drugačije, ali sva ostrva koja ne postoje pomalo liče jedno na drugo: pre svega, nisu velika i bučna kao ona prava ostrva i na njima ne treba prelaziti besmislene razdaljine kako bi se stiglo do nove avanture, već su udobna i puna iznenađenja. Na Ostrvo koje ne postoji može se doći i na javi. Dovoljno je posuti vilinski prah i poleteti na krilima vetra, prema

Starci iz Insmauta (crtež Dina Batalje iz "Omaža Lavkraftu")

drugoj zvezdi zdesna, i potom ići pravo sve do jutra.

Na Ostrvu koje ne postoji živi Petar Pan, dečak koji odbija da poraste. Petar je vođa Izgubljenih Dečaka: kada dete padne s kolica, a guvernant to ne primeti, ukoliko roditelji ne nađu dete u roku od sedam dana, ono završava na Ostrvu koje ne postoji. Izgubljenim Dečacima pomalo nedostaju majke, ali su oni živahni i zdravi. Oblače se u kožu i žive u Kući ispod zemlje. Na ostrvu žive i vile, poput majušne Zvončice (koja je zaljubljena u Petra Pana), obuče u haljinu od listova koja ističe njen graciozan vilinski stas. Ima tu i sirena koje žive u koralnim pećinama ispod mora. Tu su i Indijanci Pikanini, saveznici Petra Pana od doba kada je veći dečak spasao njihovu princezu Šareni Ljiljan iz ruku gusara. Tako je, stigli smo do gusara. Posada sastavljena od samih robijaša: Italijan Ceko, koji u ušima umesto minduša nosi dva zlatnika; Bil Džuks, čije je telo pokriveno tetovažama; Džentlmen Starki, koji je nekada bio okrutni domar na koledžu, i mnogi drugi. Jedina dobrica među njima je Šmi (Sunder), simpatični Irac koji i, kada udara, to radi bez ikakve zle namere. Na njihovu

vom čelu je kapetan Džejsms Huk, poznatiji kao Kapetan Kuka, nemilosrdni neprijatelj Petra Pana. I Kuka ima neprijatelja, krokodila koji mu je pojeo jednu ruku i koji, budući da mu se jelo svidelo, kruži oko Kukinog broda čekajući priliku da pojede i ostatak.

(Džejsms Metju Beri, *Petar Pan*, 1904)

Granitna palata (crtež Karla Nika)

OSTRVO LINKOLN (MISTERIOZNO OSTRVO)

Nalazi se u Tihom okeanu, ispod sazvježđa Južni krst, na nekih 3.000 kilometara od Novog Zelanda i 6.500 milja od obale Čilea. Otkrila ga je grupa severnjaka koji su vazdušnim balonom pobjegli iz južnih država tokom američkog građanskog rata: inženjer Sajrus Smit, Gideon Spilet, novinar Njujork heralda, koji je išao u borbe s olovkom i notesom, crnac Nabukodonosor, zvan Nab, mornar Penkroft, dečak Herbert Braun i pas Top. Uragan ih je odneo na bezimeno ostrvo koje su oni nazvali Linkoln, u čast tadašnjeg američkog predsednika. Zatim su krstili različite lokacije imenima koja su ih podsećala na daleku otadžbinu: uvala Unije, Vašingtonov zaliv, planina Frenklin,

Petar Pan leti prema Nedodiji (crtež Klaudija Vile)

jezero Grant... Brodolomnici su postepeno pretvorili ostrvo u mali raj. Čak su sagradili i dvorac, Granitnu palatu, veliku pećinu u kojoj su, uz pomoć nitroglicerina koji su sami napravili, probili prozore koji su propuštali svetlost. Nakon što su napravili čamac, otplovili su do obližnjeg ostrvca Tabor i spasilili Airtona, bivšeg predvodnika australskih robijaša, kojeg su tamo ostavili sinovi kapetana Granta nakon što je priznao svoja ranija zlodela. Airton je postao pošten čovek i Sajrus mu je sa zadovoljstvom stegao ruku. Najveća kriza, u kratkoj istoriji ostrva Linkoln, bio je napad gusara. Šest protiv pedeset, stanovnici ostrva bili su na ivici poraza. Međutim, gusarski brod je u misterioznim okolnostima odleteo u vazduh. To nije bio prvi put da je brižni, nepoznati anđeo čuvar izvukao iz nevolje Smita i njegove drugove. Nakon što su primili zagonetnu poruku, otkrili su u podzemnoj bazi podmornicu Nautilus kojom je upravljao kapetan Nemo. Veliki buntovnik protiv ljudskog roda odlučio je da ipak pomogne ovim idealistima koji su se borili za slobodu američkih crnaca. Potom je umro i Nautilus je postao njegov grob. Ostrvo Linkoln je bilo uništeno u erupciji vulkana. Uhvativši se za liticu, njegovim stanovnicima je u pomoć pritekao Dankan, brod kapetana Granta, koji je došao da pokupi Airtona. Zahvaljujući blagu kapetana Nema, sagradili su u Ajovi koloniju koju su krstili po potonulom ostrvu.

(Žil Vern, *Misteriozno ostrvo*, 1874)

KADAT

Grad nezemaljske lepote što se, sa svojim mermernim stubovima, širokim alejama i crvenim krovovima iznad kojih dominira divovski dvorac od oniksa Velikih Bića, dobroćudnih, ali pomalo nepromišljenih bogova, ponekad javlja u snovima. Da biste stigli tamo, morate da tražite savet od bra-

Gul (crtež Hansa Boka)

datih monaha Našta i Kaman-Tana u pećini Plame-na polusna, da se spustite niz sedam stotina stepenika koji vode do vrata Najdubljeg polusna i da, zatim, uđete u San. Putovan-

je je dugačko, prolazi se kroz proklete gradove kao što su Ultar, Dilat-Lin i Inkvanok i zastrašujuća mora po kojima plove crne galije sa neljudskim posadama. Da bi se prešla ledena visoravan Leng, koju šibaju hladni vetrovi, trebaće vam pomoć demona Gula, žderača leševa, i letećih bića noći, gonta. Kadat leži na obalama Cenerskog mora, ali je moguće da to više nije grad koji ste videli u snu. U palatama od oniksa u kojima sanjaju Velika Bića sada možda vlada Niarlatotep, gmižući haos.

(Hauard Filips Lavkraft, *Potraga za nepoznatim Kadatom*, 1927)

KALUN

Zaboravljeni grad u stepama Turkeстана, koji je pre više od dva milenijuma

osvojio Rasen, general Aleksandra Velikog. U Kalunu se još uvek priča grčki i obožava se boginja Izida. A u užasnom mumificiranom telu Heseje, sveštenice hrama, živi neukrotiva duša Aješe, Onekojoj-se-svi-moraju-pokoriti, bivše vladarke Kora, koja čeka da ponovo osvoji prohujalu lepotu i voljenog Kalikrata, pomoću Izide, boginje ljubavi.

(Henri Rajder Hagard, *Povratak Aješe*, 1905)

KOR

Veličanstveni grad u srcu Afrike, koji je sada u ruševinama. Do njega se dolazi podzemnim kanalom, preko veoma visokog kamenog zida koji se na prvi pogled ne može savladati. Nad narodom Kora, crnim Amahagerima surovog izraza lica, vlada Ona-kojoj-se-svi-moraju-pokoriti, Aješa. Njena izvanredna lepota uvek je umotana u talasaste bele velove, koji ipak ne mogu sasvim da zaklone njen sjaj: njenu prozirnobelu ruku, plave oči što nalikuju noći, tamnocrnu kosu ili smeh, sličan odjeku zvonjave dalekih srebrnih zvona. Aješa nesumnjivo dobro nosi svoje godine, a njih je skoro dve hiljade. Dobila je dar večne mladosti nakon što je prošla kroz čudo-

tvornu „Vatru života“, koja gori u vulkanskom krateru u utrobi Kora. Ali ona je tih dve hiljade godina provela u samoći, čekajući da se njen ljubavnik Kalikrat, kojeg je ubila u nastupu ljubomore, vrati u život. Nekoliko srećnih putnika imalo je mogućnost da vidi Aješu (da se beznadežno zaljubi u nju) i da popriča s njom na drevnom arapskom jeziku. Među njima su bili veliki beli lovac Alan Kvotermejn i, nekoliko godina kasnije, Ludvig Horas Keli, profesor matematike na Kembridžu, koji je došao u Kor zajedno sa svojim sinovcem Lomom Vinsijem. Aješa je u Leu prepoznala svoju izgubljenu ljubav Kalikrata i htela je da on vlada zajedno s njom. Međutim, s obzirom na Leovo razumljivo oklevanje da uđe u vatru, priča se da je Aješa, da bi ga ubedila, još jednom prošla kroz vatru. Međutim, tada se njena lepota raspršila pod teretom dve hiljade godina i ona se sada smatra mrtvom (vidi Kalun).

(Henri Rajder Hagard, *Ona*, 1887)

Kukuanalend: rudnici kralja Solomona (iz istoimenog filma iz 1950. godine, sa Stjuartom Grejndžerom u ulozi Alana Kvotermejna)

Kor: lepota Nje, večne žene, ostavlja bez daha Lea Vinsija i profesora Holija (crtež Klaudija Vile)

KUKUANALEND

Oblast u Južnoj Africi u kojoj živi pleme Zulu. Do nje se dolazi silazeći niz glatke stene između dve visoke planine, na čijim

vrhovima vlada večiti sneg i led, zvane Šebine grudi. Sa desne strane jedne od planina, u grupi „tri veštice“, široki ambis stvara ulaz u izgubljene rudnike kralja Solomona, koji skrivaju bašnoslovno blago u zlatu, slonovači i dijamantima. U prethodnom veku narod Kukuanalenda je ugnjetavao surovi tiranin kralj Tvala, ali je pobuna vratila na tron legitimnog vladara Ignosija, koji se vratio u svoje kraljevstvo pod maskom Umbope, sluge trojice belih avanturista – Alana Kvotermejna, ser Henrija Kertisa i kapetana Guda.

(Henri Rajder Hagard, *Rudnici kralja Solomona*, 1886)

LAPUTA

Lebdeće ostrvo koje pluta na nebu iznad Balnibarbija, istočno od Japana. Kralj Lapute istovremeno vlada i Balnibarbijem: u slučaju pobune mogao bi da spusti Laputu na pobunjeni grad i da ga uništi. Plemićima u Laputi glava je nagnuta na levu ili desnu stranu, jedno oko im je okrenuto ka unutra, a drugim gledaju visoko, prema zenitu. Svi su veliki naučnici, eksperti za astronomiju, muziku i matematiku i uvek su zadubljeni u svoje proračune i razmišljanja. Kako bi mogli da komuniciraju među sobom, neophodne su im sluge, zvane klimenoli, koji im lagano praporcima dodiruju usta i uši jer samo tada mogu da govore i da slušaju druge. Sluga takođe pazi da rasejani gospodar ne padne u provaliju ili ne naleti na kakvu opasnost. Muškarci u Laputiji cene isključivo apstraktne nauke, a preziru one koje se mogu primeniti u stvarnom životu. Živahne laputske žene za razliku od njih cene strance, a

preziru sopstvene muževe. Žena i njen ljubavnik mogu da razmenjuju nežnosti i u prisustvu muža, koji, budući da u rukama drži papir i olovku lišen je pomoći klime-nola, ne primećuje ništa.

(Džonatan Svift, *Guliverova putovanja*, 1726)

LILIPUT

Ostrvce zapadno od Australije, na kom su osobe prosečno visoke petnaestak centimetara, a biljke, životinje i predmeti normalne veličine. Mildendo, njegova imponantna prestonica, okružena je moćnim zidom od sedamdeset centimetara,

Kralj Liliputa, u filmu Maksa i Dejva Flajšera Guliverova putovanja (1939)

koji štite kule visoke čitav metar. U prošlosti je ratoborna priroda Liliputanaca bila obrnuto proporcionalna njihovom rastu. Usled nesporazuma oko filozofsko-religijskog problema od najveće važnosti – da li se jaja razbijaju na užem ili širem kraju – struja iz Liliputa, koja je podržavala teoriju o užem kraju, objavila je rat struji sa ostrva Blefusku, koja je podržavala suprotnu verziju. Mir dvema minijaturnim vojskama doneo je Kvin-

bus Flestrin, što na liliputanskom znači čovek-planina, a u pitanju je bio engleski mornar Lemjuel Guliver.

(Džonatan Swift, *Guliverova putovanja*, 1726)

LUGNAG

Baš kao i susedna ostrva Laputa, Balnibarbi i Glubdubdrib, i Lugnag se nalazi istočno od Japana, a prvi ga je posetio Lemjuel Guliver 1708. godine. Stanovnici Lugnaga su ljubazni, ali veoma drže do protokola. Stranac koji ima čast da upozna Njegovo nebesko veličanstvo mora da, puzeći čita-

Struldbrug iz Lugnaga (crtež Pepea)

nag: „lckpling gloffthrobb squutserumm blhiop mlashnalt zwinnodbalkguffh shliophad gurdlubh asht“ ili „neka Vaše nebesko veličanstvo nadživi Sunce za jedanaest i po izlazaka Meseca“. Ponekad se, mada ipak retko, u Lugnagu rode deca sa znakom u obliku crvenog kruga na čelu iznad levog oka, koji vremenom postaje crn. To su Strul-

dbруги, deca koje očekuje besmrtnost. Nažalost, i oni stare, poput smrtnika: osim ne-daća koje prate duboku starost (postaju slabi, bezubi, senilni, detinjasti...), oni i pate zbog toga što nikada ne mogu da umru. Zahvaljujući primeru ovih nesrećnih besmrtnika, ostali žitelji Lugnaga se ne boje smrti.

(Džonatan Swift, *Guliverova putovanja*, 1726)

MESEČEV BUNAR

Na Ponapeu, jednom od Karolinskih ostrva, nalaze se misteriozne ruševine Nan Tauaha, „mesta pretećih zidova“, ogromnog bazalnog utvrđenja koje je podigla nepoznata civilizacija. U dvorištu, u samom središtu ruševina (pored kripe poznate kao soba Šo-Te-Ler, koja je dobila ime po drevnom kralju Mua), postoji kamena ploča koja, ako se dodirne, emituje čudnu struju „ledenog elektriciteta“. Kada je mesec pun, njegovi zraci aktiviraju tajni mehanizam, koji polako podiže kamenu ploču i otkriva galeriju koja vodi ispod zemlje. Kada budete stigli do kraja galerije, pazite kako prelazite most koji obavlja višebojna magla: mogli biste da padnete u Mesečev bunar. To je nebesko ogledalo, savršenog kružnog oblika, prečnika šest metara, u kojem se, raspoređeno u sedam kugli, nalazi sedam svetlosnih snopova veličanstvenih boja: ružičaste, svetlozelene, bele, tamnoplave, sive, ljubičaste i srebrne. Iz neprozirne dubine bunara podižu se magloviti vrtlozi koji apsorbiraju sve boje, a zatim se, malo-po-malo, zgušnjavaju i dobijaju oblik. Stub magle, živ, treperav i zao. Stanovnik Bunara. Ne dozvolite da vas općini njegov glas, zvonak poput zvuka kri-

stalnih violina. Stanovnik Bunara je vampir koji svojim svetlosnim zracima crpe život i energiju. Budite skriveni sve dok ne odleti u potragu za žrtvama, negde na ju-

Stanovnik Mesečevog bunara
(crtež Klaudija Vile)

žnim morima. Potom zaobidite bunar i nastavite sve do zida, iza kog se nalazi izuzetno strm, zastrašujuće klizav spust u tamu, koja deluje kao da je okamenjena. Ako stavite ruke na zid, pronaći ćete tri udubljenja kružnog oblika. Pritisnite ih. U sledećem trenutku će vas silovit nalet vetra obuhvatiti i poneti u beskonačnu provaliju, da bi vas zatim nežno spustio u blistavi podzemni grad mirisnih vrtova. Ukrcajte se u veoma brzi lokalni taksi, koji podseća na ogromnu školjku, i bićete odvedeni pred veliku boginju izobilja Jolaru, čijoj lepoti je ravna samo njena okrutnost. Imate samo jednu šansu da se spasete: ako se Jolara zaljubi u vas. Priča se da se Jolara jednom zaljubila u irskog lutalicu Leriya O'Kifa i da ju je to unesrećilo. Danas, ako je verovati priči slavnog botaničara profesora Gudmana, u svetu Bunara vladaju pravedni Leri i njegova ljupka žena Lakla. (Abraham Merit, *Mesečev bunar*, 1918)

LIONES

Najveće od Drevnih ostrva koja su se nekada nalazila u Atlantiku, južno od Kornvola. Političko jedinstvo ostrva prekinuto je kada je kralj Uter II (deda budućeg kralja Artura) morao da prebегne u Britaniju. Lionsom je zavladao okrutni i ambiciozni kralj Kasmir, čiji je plan da ujedini sve manje državnice pod jednom krunom (svojom, naravno) kontinuirano ometala strateška sposobnost mladog kralja Ailasa od Trosinea, ostrva južno od Lionesa koje je posedovalo moćnu flotu. Budući da je veoma prezirao Kasmira, Ailas je uspeo da porazi čak i Skaa (prvobitne stanovnike Skandinavije), koji su bili u ratu sa celim svetom i koje su do tada smatrali nepobedivim. Među atrakcije Lionesa ubraja se i vašar Oraka, koji se održavao svake godine u Tvitenu, u šumi Tantreval. Tamo su dolazili posetioци iz celog sveta kako bi od Elfova i ostalih vilinskih bića kupovali razne magične predmete. Nažalost, ova čudesna pijaca nestala je kada su Drevna ostrva potonula u okean, pred kraj Arturovog doba. Ponekad se, s morskog dna, čuje odjek zvona iz Isa, Lionesa i ostalih poplavljenih gradova.

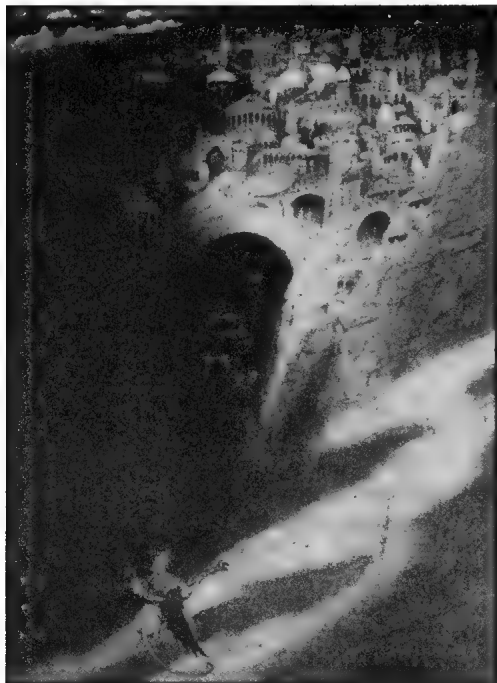
(Džek Vens, *Liones*, 1983)

MAI

Na granici sveta, utonuo u večnu tamu koju ne obasjavaju ni sunce ni mesec, postoji neshvatljivi grad Mai. Možemo ga ugledati ponekad, pred sumrak, posle olujnog dana, kada se poslednji sunčevi zraci odbijaju o pozlaćene kupole koje bismo lako mogli da zamenimo za oblake. Mai se nalazi na vrhu litice Toldenar-

ba, na koju se naslanjaju Ambis sveta i njegove misteriozne Donje provalije. Njegove kupole su od bledozelenog bakra, obelisci od najčistijeg zlata, ulice popločane oniksom i dijamantima, balkoni od kristala, kuće od nepoznatog kamena koji Gnomi zovu abiks i koji ima na hiljade boja koje se prelivaju. Do njega se može doći samo jašući hipogrifa, kojeg morate da uhvatite u zoru, magičnim lasom, pored usamljenih jezera u kojima gasi žed.

(Lord Danseni, *Knjiga čuda*, 1912)

Čudesni, neshvatljivi grad Mai

ZEMLJA MEJPLA VAJTA

Ova crvenkasta visoravan od bazalta, koja se prostire iznad amazonske džungle, dobila je ime po čoveku koji ju je ot-

krio, američkom crtaču Mejplu Vajtu. Kada je profesor Džordž Čelendžer, ekscentrični istraživač i ljubitelj prirode, pronašao Vajtov leš u jednom indijanskom selu, među njegovim papirima je ugledao neverovatni crtež živog stegosaurusa. Ubeđen da u Amazoniji još uvek postoji neditnuti deo preistorije, Čelendžer se suprotstavio skepticima u londonским akademskim krugovima i 1912. godine organizovao ekspediciju u potrazi za izgubljenim svetom, u kojoj su učestvovali njegov kolega profesor Samerli (koji nije verovao u Čelendžerovu teoriju), avanturista lord Džon Rokston i novinar Edvard Meloun. Nekoliko meseci kasnije spektakularna konferencija za novinare u Zoološkom institutu, tokom koje se

Pterodaktil napada Melouna (crtež Vinčenca Montija)

ogromni pterodaktil pojavio na londonском nebu, razvejala je sve sumnje i pokazala da je Čelendžer bio u pravu: u Mejpl Vajtovoј zemlji još uvek žive iguanodonti, stegosaurusi, alosaurusi, pterodaktili i druge preistorijske životinje. Jedan narod, indijske rase, koji živi na visoravni je, nažalost, istrebio čitavo pleme pećinskih ljudi. Da bi se došlo do visoravni Mejpl Vajt bez suočavanja s njenim glatkim, vertikalnim stranama, potrebno

je popeti se na usamljeni brežuljak na južnom delu. Njegov vrh je iste visine kao i visoravan, tako da se do nje može doći bacanjem konopca preko provalije široke dvanaest metara.

(Artur Konan Dojl, *Izgubljeni svet*, 1912)

DOLINA OPTIČKE VARKE

Gledana s kamenih zidova koji je okružuju, ova dolina, smeštena između ledenih planina Aljaske, deluje kao pusto prostranstvo kamena i leda. Ipak, onome ko se spusti niz te glatke zidove učiniće se da je za trenutak nešto zadrhtalo na dnu doline i, umesto opustele divljine, ukazaće mu se blistavo plavo jezero, a pored njega kule od crnog kamena. A odmah potom će sve nestati. Optička varka? Možda, ali je i samo dno doline, sastavljeno od kamena i leda, takođe optička varka. Ko mu se približi dovoljno da može da ga dodirne, videće kako se pretvara u jednoličnu sivkastu izmaglicu kroz koju se ništa ne vidi. Moguće

je spuštati se naslepo kroz taj nepokretni sloj magle: temperatura je poput one u turskom kupatilu i morate polako da udišete vazduh kako se ne biste otrovali prekomernom dozom ugljen-dioksida. Stotinak metara niže izlazi se iz magle i svuda oko se prostire Mračna zemlja, dolina sakrivena optičkom varkom, obavijena zelenkastom svetlošću usled koje podseća na čistinu u šumi. Tu žive pigmeji Rrrlija, mali narod iz indijanskih legendi, kosih žutih očiju i glasa koji podseća na cvrkut ptica. Njima bi pripadao taj raj na zemlji da se iznad Nanbua, bele reke koja preseca dolinu, ne nalaze crne kule Karaka. U toj tvrđavi žive Ajiri, visoki i plavi potomci Vikinga, kojima vlada Lur, lepa crvenokosa veštica, predvodnica ratnica-vučica. A u zlokobnom hramu pored plavog Jezera utvara leži Kalk'ru, Crna Hobotnica, poznatija pod imenom Kraken: bog-demon iz druge dimenzije koji čeka da svojom moći Haosa osvoji svet.

(Abraham Merit, *Stanovnici Doline optičkih varki*, 1932)

MOMPRASEM

Divlje, ozloglašeno ostrvo, jazbina čuvenih gusara, koje se nalazi u Malajskom moru, nekoliko stotina milja od zapadne obale Bornea. Na vrhu najviše morske hridi, usred lavirinta od izdubljenih stabala i ljudskih kostiju, stoji prostrana i čvrsta koliba na čijem se krovu vijori crvena zastava s glavom tigra u sredini. Unutrašnjost kolibe je bogato opremljena skupocenim somotom i brokatom, luksuznim persijskim tepisima izvezenim zlatom koji su, na-

Lur i ratnice-vučice iz Doline optičke varke (crtež Klaudivija Vile)

Sandokan, Tigar Momprasema
(crtež Rina Albertarelija)

ka oružja: malajski krisovi, s drškom u obliku zmije, dajački kampilangi širokih oštrica, puške i pištolji ukrašenih cevi i drški od abonosa prošaranih biserima. Kada ne plovi morima u svom prahou, Sandokan, Malajski Tigar, provodi svoje nemirne dane u toj kolibi, pijuci, pušeci ili svirajući, zajedno sa svojim vernim zamenikom Janezom de Gomerom, kojeg voli kao brata (tačnije, kao mlađeg brata). U drugim kolibama na litici živi njegovih trista tigrića: Malajci, spretni poput majmuna, Bati-jasi, uvek gladni ljudskog mesa, glavoseče Dajaci, Sijamci, Indijci, Javanci, Tagali i buntovni Negritosi. Svi su zakleti neprijatelji Engleza i spremni su da umru za Sandokana.

(Emilio Salgari, *Tigrovi Momprase-ma*, 1900)

žalost, svi pocepani, umrljani i izgubani. Svuda, u velikom neredu, leže čupovi prepuni bisera, dijamanta, smaragda, rubina velikih poput oraha, relikvija i drugih bleštavih dragocenosti. Na zidovima vise svakoja-

ZEMLJA ZIDOVA KOJI SE RUŠE

U 21. eonu, kada je umiruća Zemlja svet koji nije okupan blistavom svetlošću kao nekada davno u svojoj prošlosti, sa drevnim Suncem, crvenim poput šipka, čiji se sjaj na tamnoplavom nebu polako gasi, ponovo počinje vladavina magije. Procvetaće magovi kao što je neponovljivi Čudesni Rialto, a lopovi, poput Lukavog Kugela, krenuće u nove avanture. U dalekoj Zemlji zidova koji se ruše, na vrhu surove planine Gvozdenog orla, nalazi se Muzej čoveka, u čijim se memorijskim bankama čuva celokupno znanje ljudskog roda. U njegovoj hiljadugodišnjoj istoriji došlo je do ozbiljne, gotovo fatalne situacije: demoni iz druge dimenzije, predvođeni Blikdakom, opsedali su ga vekovima, nadajući se da će ljudima ukrasti znanje. Sve dok dvoje mladih, Gijal od Sfere, željan znanja, i prelepa Perl, nisu uništili demone i spasli muzej, time postavši njegovi kustosi.

(Džek Vens, *Sumrak sveta*, 1950-1966)

NEVON

Odvojen od nas ambisima vremena i drugih dimenzija, spava drevni svet Nevon, sa svojim kulama i draguljima, mačevima i vešticama. Poznata kraljevstva Nevona smeštena su oko Unutrašnjeg mora: na severu je ponosna Zemlja osam gradova, na istoku je pleme Mingola, stepskih konjanika i pustinja kojom prolaze karavani iz bogatih zemalja. A na jugu, osim Poto-

pljene zemlje, zaštićeni Velikom branom i Planinama gladi, nalaze se plodne žitnice i utvrđeni gradovi zemlje Lankmar. Prestonica Lankmara, grad Osamdeset Četiri Hiljade Plamenova, grad je lopova lake ruke i sveštenika obrijane glave, mršavih magova i debelih trgovaca. U Lankmaru su jedne maglovite noći svoje snage ujedinila dva neobična heroja: varvarin Fafred iz Snežnog klana, visok dva metra i deset centimetara, i Grej Mauser, nenadmašni mačevalac dečjeg rasta, uvijen u ogrtač od mišje kože. Štićeni svojim ličnim vračevima, Ningaublu Sa Sedam Očiju i Šibi Bez Očiju, dvojica avanturista u svetu Nevona prave hiljadu i jedan podvig, živeći ne jedan, već stotinu života.

(Fric Leiber, *Ciklus o Farfdu i Greju Mauseru*, 1939–1973)

Fafred i Grej Mauser na ulicama Lankmara (crtež Pepea)

OPAR

Grad masivnih granitnih zidova, sakriven u jednoj afričkoj dolini. Opar su naselili pripadnici zaboravljene rase belaca,

Kule Opara (crtež Rasa Meninga)

koji su evoluirali na prilično neuobičajen način. Muškarci su zdepasti, dlakavi, niskog čela i majmunskih pokreta; žene su oskudno obučene i nose mnogo nakita, lepe su i inteligentne. Osim zbog svojih žena, Opar zaslužuje posetu i zbog nebrojenog blaga u Sobi dragulja, zakopanoj ispod Hrama Plamtećeg Boga. I sam hram zaslužuje pažnju, zbog svojih niša u kojima su nagomilane ljudske lobanje, ali i zbog oltara umrljanog krvlju. Bolje je, međutim, da ne upoznate sveštenicu sunca La i njen žrtveni bodež ukrašen draguljima. La je prelepa, ali voli samo Tarzana i prema vama neće imati milosti.

(Edgar Rajs Berouz, *Tarzan i dragulji Opara*, 1916)

Kraljica Opara (crtež Rasa Meninga)

OROFENA

Ostrvo u Polineziji, koje su početkom prošlog veka otkrila trojica engleskih istraživača nakon što im je tajfun potopio brod. Urođenici na Orofeni obožavaju zastrašujuće božanstvo Oro, Onu-kojase-bori, koja, po legendi, živi na zabranjenom ostrvcu u vulkanskom jezeru u središtu Orofene. Legenda je, kao što su otkrila trojica Engleza, bila velikim delom istinita. Ispod jezera su pronašli tragove drevnog podvodnog grada Nio i u njemu dva tela koja su bila u hibernaciji: Oro i njenu ćerku, prelepu princezu Ivu, pripadnice izumrle rase Dece znanja. Oro je svojim čuvenim superprirodnim moćima želela ponovo da uništi civilizaciju i da kontinente baci u duboki ambis, što joj je uspelo pre 250.000 godina. Međutim, ovog puta ju je sprečila lepa i dobra Iva, pri tom žrtvovavši sopstveni život. Od svega se dogodio samo mali zemljotres, koji je s lica Orofene izbrisao svaki trag postojanja drevnog Nia.

(Henri Rajder Hagard, *Veličanstvena princeza*, 1919)

OZ

To je čudesna zemlja u mnogo boja, čiji su stanovnici obučeni u plavo, žuto, ljubičasto i crveno, u zavisnosti od toga da li žive na zapadu, istoku, severu ili jugu. Prestonica Oza je Smaragdni grad. Izgleda dragoceno, ali samo zato što je obojen u zeleno, a oni koji ga posete primorani su da nose zelene naočare. Stvorio ga je čudesni i strašni Čarobnjak iz Oza, obični cirkuski akroba-

ta koji je tamo stigao balonom iz Omaha u Nebraski. U to vreme još su postojale prepredene veštice sa Zapada i Istoka, zbog koji su stanovnici Oza živeli u strahu. Da bi stvari došle na svoje mesto, postarala se devojčica Doroti Gejl, koju je tornado iz Kanzasa odneo u Oz, zajedno s njenim psom Totoom i njegovom kućicom. I upravo je ta kućica ubila Vešticu sa Istoka, smrtnivši je prilikom pada na zemlju. Nakon raznih peripetija (u društvu Limenog Drvoseče bez srca, Strašila bez mozga i Lava kukavice) Doroti je uspela da ubije i Vešticu sa Zapada tako što je na nju

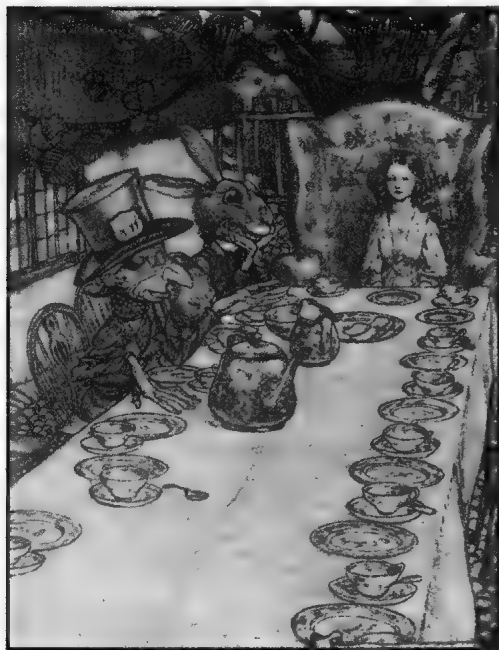

Veštica sa Zapada (Margaret Hamilton) krišom posmatra Doroti i Strašilo u filmu Viktora Fleminga "Čarobnjak iz Oza", (1939)

prosula vedro s vodom i na taj način je pretvorila u prah (što se obilno dešava vešticama kada se okupaju). Trenutni gradonačelnik Smaragdnog grada je mudro Strašilo (koji je otkrio da ipak ima mozak). Ozom pravedno vlada princeza Ozma, koju je svojevremeno otela još jedna zla veštica, Mombi, a oslobodila ju je Doroti. Da biste stigli do Oza, morate da pređete pustinju koja ga okružuje, ali ne koračajući po

njoj: u tom slučaju bićete pretvoreni u pesak. Dakle, možete da letite, kao što su to učinili Doroti i Čarobnjak. Ili možete da upotrebite grimizne cipelice Veštice sa Istoka (ako tripot spojite pete). Hrabri mogu da se okoriste tunelom koji je prokopao kralj Gnoma tokom svog propalog osvajackog pohoda (ali pre toga morate da prođete kroz opasnu zemlju Gnoma). Na kraju, možete da pređete pustinju u peščanoj barci.

(L. Frank Baum, *Čarobnjak iz Oza i druge priče*, 1900–1913)

Čajanka kod Ludog Šeširdžije (ilustracija Artura Rakama)

ZEMLJA ČUDA

Ispod zelenog, pomalo monotonog zvona, postoji neverovatno kraljevstvo u kojem vam sigurno neće biti dosadno. Kao

što je rekla Alisa Lidel, devojčica koja je posetila ovo mesto – ono što će vam se desiti u njemu jeste „Veoma izuzetno zanimljivo“ (ne čudite se, Alisa je zaboravila da se izrazi na pravi način). Tačno je da Kra-ljica Srca ima nezgodnu naviku da odseca glave za svakoja ke gluposti. Srećom, njenu vojsku čini špil karata, koje je lako obeshrabit i naterati u bekstvo. U Zemlji čuda postoje jedinstvene osobe koje razmišljaju na samo njima znan način: Guse-nica, koja puši nargile sedeći na pečurci. Ili Češirski Mačak, koji je u stanju da nestane, podrugljivo vam se smešeci. Najludi su Ludi Šeširdžija i Martovski Zec, koji uvek piju čaj negde na otvorenom. Da biste stigli do Zemlje čuda, morate da upadnete u rupu u blizini obala Temze, u Oksfordširu (tu je jazbina Belog Zeca). Na dnu dubokog bunara nalaze se vratanca koja vode u sobu u kojoj su dve boce: na jednoj piše POPIJ ME, na drugoj POJEDI ME. One su vam neophodne kako biste mogli da se smanjite i prođete kroz vratanca. Savet za kraj: budući da stanovnici Zemlje čuda govore u zagonetkama i šaljivoj poeziji, važno je da znate engleski jezik.

(Luis Kerol, *Alisa u Zemlji čuda*, 1865)

ZEMLJA IZA OGLEDALA

Prođe se kroz ogledalo, koje se rasprši u bleštavu, srebrnu maglu, i dođe se do Zemlje iza ogledala, čiji pejzaž podseća na ogromnu šahovsku tablu. Onaj ko se zaputi u nju počinje kao Pion, ali nakon osam polja može da postane i Kraljica. U Zemlji iza ogledala neophodno je trčati svom silom kako biste ostali na istom mestu: okolina se pomera i neprekidno menja. Budući

Alisa prolazi kroz ogledalo (ilustracija Džona Tenijela)

da vreme ne teče samo u jednom smeru, već i u suprotnom, ako imate dobro pamćenje, možete da zabeležite događaje koji će se desiti u budućnosti. I, ako želite, možete da ostanete u životnom dobu u kojem ste trenutno ili u kom želite. Još jedan simpatičan običaj je da se dobijaju pokloni za nerođendan: umesto samo jednog poklona, možete da ih dobijete tri stotine šezdeset četiri. Stanovnici Zemlje iza ogledala kao da su izašli iz neke bizarne priče: blizanci Tvidldam i Tvidldi, Hampti-Dampti koji liči na veliko jaje, Lav i Jednorog (koji su, pre nego što su upoznali Alisu, verovali da su deca čudovišta iz bajke). Tu su i šahovske figure: Crvena Kraljica, Bela Kraljica, ljubazni Beli Lovac koji se stalno okreće u sedlu, Crveni Kralj koji spava u šumi četvrtog polja i sanja putnike koji dođu u Zem-

lju iza ogledala. Teško putniku ako ga probudi: Kralj će se probuditi, a stranac će nestati! U osmom polju putnik postaje Kraljica i večera u društvu Crvene i Bele Kraljice. Međutim, ne sme da se predstavi jelu: u tom slučaju ne bi bilo uljudno da ga pojede ili bi jelo moglo da poželi da pojede njega! U Zemlji iza ogledala dešava se mnogo toga neverovatnog: dovoljno je da svakog jutra stavite uho na njega i pre doručka počecete da verujete u neverovatne stvari.

(Luis Kerol, *Alisa u Zemlji iza ogledala*, 1871)

Alisa sreće Hampti-Damptija (ilustracija Džona Tenijela za "Alisu u Zemlji iza ogledala", Luisa Kerola)

PAL UL DON

U Africi, iza jezive močvare gde žive zmi-je i savane u kojoj rastu kupine, nalazi se čudesna zemlja Pal ul Don, raj za životinje, koje su tamo toliko brojne da se čini kako su se tu skupile da bi pružile poslednji pokušaj nadiranja nemilosrdne rase ljudi širom sve-

ta. U Pal ul Donu čak i ljudi imaju rep: Ho-Don su belci bez dlake, koji žive u gradovima A-Lur i Tu-Lur; Vaz-Don su dlakavi crnci dugačkog repa, koji žive na drveću ili u pećinama, jer preziru život u gradu.

(Edgar Rajs Berouz, *Tarzan Strašni*, 1921)

A-Lur, Grad svetlosti (crtež Rasa Meninga)

BISER

Prestonica Kraljevstva Snova, koje je u stepama Centralne Azije osnovao prebogat Austrijanac Klaus Patera. Do Kraljevstva Snova može se stići karavanom koji polazi iz Samarkanda. Na granici vas čeka parni voz, kojim ćete za dva sata biti u prestonici. Biser je grad starih, naherenih kuća koje je Klaus Patera odabrao i kupio u svim delovima sveta: prvo ih je na genijalan način izvađio iz temelja, a zatim rekonstruisao u svom kraljevstvu. Kako je u Biseru sve staro i polovno, nove stvari su zabranjene: čak i stanovnici nose odeću s početka XIX veka. Grad je podeljen na četiri četvrti: Stanična četvrt, potpuno crna od dima uglja, administrativna je četvrt u kojoj se nalazi sedište Vlade i Arhiva, siva, prašnjava zgrada koja u onome ko je pogleda izaziva snažno zevanje; Grad-vrt je luksuzna četvrt u kojoj žive bogati; Dugi put je trgovačka četvrt; a

Francuska četvrt, splet smrdljivih uličica u kojima žive Latini, Sloveni i Jevreji, ozloglašeni je deo grada. S druge strane reke nalazi se Predgrađe, uredno seoce neobičnih drvenih kuća, kupastih šatora i malih kupola, čije su zastave ukrašene grotesknim figurama; tu obitavaju prvobitni stanovnici Zemlje snova, mongolskog porekla i svetloplavih očiju, obučeni u narandžastu odeću. S vrha jed-

Panorama Perle (crtež Alfreda Kubina)

ne porozne kamene litice, u svojoj monstroznoj veličini, nad Biser se nadvija palata Klause Patere. Većito niski oblaci sakrivaju sunce od stanovnika Perle, boje koje preovlađuju u njemu su siva i žuta, a jedino godišnje doba je neprekidna jesen. Postoji samo jedna krčma – Plava ovca. Nema potrebe za drugima pošto u Biser ne stižu gosti, već samo budući građani: sve njih je pozvao i odabrao lično Patera, i to u skladu s njihovom neuobičajenom ličnošću koja

iskače iz normalnih tokova. Stanovnici Kraljevstva Snova su kolekcionari, kockari, verski fanatici, ubice, avanturisti, okultisti, ludaci, neuravnoteženi ljudi, bogalji i umetnici. U njemu se rađa malo dece, jer se ona smatraju za opterećenje. Kraljevstvo Sna nema mnogo dođira sa ostatkom sveta, koji jedva i da zna za njegovo postojanje. Ipak, kruže glasine da je, usled misteriozne katastrofe tokom koje je došlo do epidemije sna, povećanja broja zveri i fizičkog i psihičkog kolapsa ljudi, od Bisera danas ostala samo gomila ruševina.

(Alfred Kubin, *Druga strana*, 1908)

Ronald Kolman (desno) i Daglas Ferbanks Junior kao Rasendil i zli Rupert Hencau u filmu "Zarobljenik Zende", (1937)

RURITANIJA

Kraljevstvo u srednjoj Evropi, na granici s Nemačkom, koje odiše atmosferom nekog drugog vremena. Ako krenete vozom iz Drezdena, prvo ćete stići do Zende, gradića smeštenog između bregova kojim dominira utvrđeni zamak vojvode Crnog Mihaela (gde je, svojevremeno, bio zatočen budući kralj Rudolf IV). Potom ćete otići u Štrelsau, prestonicu Ruritaniје, bogatu živopi-

snim uličicama koje najbolje opisuju istoriju grada, kao što je Kenigštrase, u kojem je živeo Rupert Hencau, opasni mačevalac. U centru Štrelsaua nalaze se kraljevska palata i veličanstvena katedrala, u kojoj se turisti okupljaju oko grobnice na kojoj stoji sledeći natpis: „Rudolfu, koji je kratkotrajno vladao ovim gradom, a koji će uvek vladati mojim srcem. Kraljica Flavija“. Vodić će vam reći da je Rudolf Rasendil bio Englez, daleki rođak Rudolfa IV, koji je veoma ličio na kralja Ruritaniје. Gospodin Rasendil je osujetio dve zavere protiv Kru- ne i na kraju je dao život za Ruritaniју. Zbog ovoga ga je narod veoma zavoleo, kao i kraljica Flavija, mada mislimo da to nema potrebe naglašavati.

(Entoni Houp, *Zarobljenik Zende*, 1894; *Rupert Hencau*, 1898)

ŠANGRI LA

Na snežnim i nepristupačnim vrhovima Tibeta, u podnožju planine Karakal (čijih osam hiljada metara Rajmond Mesner nikad nije uspeo da savlada) leži dolina Šangri La, kojom vladaju mudre lame iz budističkog manastira. Vrhovni lama je Englez Hju Konvej, rođen 1893. godine, ali koji izgleda kao da mu je četrdeset godina. Uostalom, Francuz otac Petro, čovek koji je osnovao Šangri La 1734. godine, ima gotovo dvesta pedeset godina! U toj mirnoj dolini vazduh je suv i zdrav u tolikoj meri da usporava starenje: u Šangri Lau mladost traje nekoliko desetina godina. Međutim, teško onome ko oseti nostalgiju za spoljašnjim svetom i napusti dolinu: nestrpljivog begunca u zasedi vreba vreme i on, pod tere- tom godina, brzo stari i umire.

(Džejms Hilton, *Izgubljeni horizont*, 1933)

MORE TIŠINE

Otkrili su ga 1757. brodolomnici s Glen Kariga, zatečeni tamo u čamcu kojim su pobjegli sa Zemlje samoće. Neizmerno prostranstvo algi, gušće ne-

Tišina Šangri Laa, u filmu Frenka "Kapre Izgubljeni horizont" (1939)

Brodovi zarobljenici Mora tišine (crtež Mikela Pepea)

go Sargasko more, koje zahvata neprekidna bonaca, More tišine je groblje brodova iz svake epohe koji su u njemu zarobljeni sve dok ne istrunu. U ovom moru žive opasna stvorenja, poput hobotnica i velikih rakova. Ali ni retka ostrva ne ulivaju osećaj sigurnosti, budući da na njima žive vodeni vampiri, bleđa čudovišta u ljudskom obliku, koja na sredini lica imaju kljun, a noge im se završavaju pipcima.

(Vilijam Houp Hodžson, *Brodolom u nepoznatom moru*, 1907)

ZEMLJA SAMOĆE

Nepoznata zemlja u južnim morima, koju je Džon Vinterstrou, brodolomnik s Glen Keriga, 1757. opisao kao „neverovatno pustu i groznog izgleda“. Preseca

je krivudava reka, čije su niske obale obrasle blatom i muljem. U svakom pravcu, dokle god se pruža pogled, prostire se močvarna ravnic a s velikim drvećem kojem nije preporučljivo prići. Nema ži-

votinja: nema ptica na nebu niti riba u vodi, svuda vlada potpuna tišina. Ali samo tokom dana. Već u sumrak može se čuti uznemirujući zvuk, nalik produženom ljudskom jecaju, koji kao da dolazi iz utrobe zemlje. Posle ponoći jecaj biva zamenjen još užasnijim zvukom: besnim, izgladnelim režanjem koje ispunjava svaku poru tame. To je do-

kaz da na Zemlji samoće ipak postoje živa bića, ma koliko ona bila zastrašujuća. U zapisima Džona Vinterstroua se pominje „Stvar koja se krije“ i opisuje se susret sa zlokočnim biljkama čiji cvetovi podsećaju na ljudska lica.

(Vilijam Houp Hodžson, *Brodolom u nepoznatom moru*, 1907)

PUSTINJA TARTARA

Kamena, bezgranična pustinja, tako misteriozna, žalosna i pusta da izgleda kao da nije s ovog sveta. Niko nikada nije prošao njom, osim možda Tartara nekad davno, ako je verovati legendama. Okružena je s tri strane planinama, dok se na severnoj strani nalazi tajanstvena Severna država o kojoj se ne zna gotovo ništa. U tom pravcu horizont zaklanja

*Tvrđava Bastijani
(crtež Vinčenca Montija)*

ne predstraže tvrđave Bastijani, bedema Južne države, kune se da je kroz tu maglu videlo bele kule i vulkane koji se dime. U tvrđavi i njenim predstražama disciplina je veoma surova: invazija sa severa je uvek

večni zid magle koja se nikada ne diže, čak ni tokom vedrih prolećnih dana. Međutim, nekoliko vojnika iz Nove kasarne, poslednje, usamlje-

moguća, iako iz pustinje ne dopiru gotovo nikakvi znaci života.

(Dino Bucati, *Pustinja Tartara*, 1940)

MEĐUZEMLJE

Veliko more Beleagar na zapadu razdvaja kontinent Večnih zemalja, na kojem žive Valari Anđeoskih Moći, Eldari i Morski Elfovi, od kontinenta Međuzemlja na istoku. I u Međuzemlju ima Elfova, najsajjnije stvorene rase bića, koja je u stanju da spozna najveću sreću i iskusi najdublju bol. Tu žive i ljudi poznati pod imenom Engavar, „slabi“, zato što nisu ni približno savršeni kao Elfovi; Enti, šumski džinovi, pola ljudi, a pola stabla; uporni i snažni Nani, koji obrađuju metal u utrobi planine. Ima tu i mnogih zlih bića, koja je u Međuzemlje doneo izdajnik među

*Zmaj iz Međuzemlja
(crtež Klaudija Vile)*

Valarima, Melkor, Mračni Neprijatelj, izumitelj Zla i Haosa: demona Balrog sa njihovim vatrenim bičevima; monstruoznih Orka ljuodoždera (nekadašnji Elfovi koje je Melkor pretvorio u Orke); Zmajevi plamenog daha i s krilima slepog miša; odvratni Pauci. U Međuzemlju živi još jedna rasa, dobra, vesela i miroljubiva: Hobiti, poluljudi, koji su visoki od šezdeset do sto dvadeset centimetara. Na-

seljavaju Okrug, zelenu i plodnu zemlju u oblasti Erijadora, iza reke Brandivin. Mirni Hobiti, koji ne poseduju ni temperament ni rast heroja, biće spasioci ovog sveta. U trinaestom veku III ere Sauron, Melkorov saveznik i Gospodar prstenova, pokušao je da zavlada Međuzemljem uz pomoć prstena Moći. Hobit Frodo Bagins je osnovao Družinu prstena, koja je imala zadatak da pronađe Sauronov prsten i uništi ga. Sukobe i dešavanja tokom Rata prstena sam Frodo je opisao u Crvenoj knjizi zapadnih granica.

(Džon Ronald Rojel Tolkin, *Gospodar prstenova*, 1954–1955).

King Kong u akciji (crtež Vilisa O'Brajena)

kosu glumicu i za njom krenuo u Njujork. Ipak, u džunglama na Ostrvu lobanje ostale su razne vrste dinosaurus, pterodaktili, pauzi i zmije čudovišnih dimenzija.

(Merijan S. Kuper i Ernest Šedsak, *King Kong*, 1933)

OSTRVO LOBANJE

Misteriozno ostrvo jugoistočno od Sumatre, koje se ne nalazi ni na jednoj karti. Samo je mali jezičak ostrva naseljen plemenom crnaca, a džinovski bedem, sagrađen u davnoj prošlosti, odvaja ga od ostatka ostrva, koji čini lavirint džungle i maglovitih močvara, nad kojima dominira planina u obliku lobanje. Za ostrvljane, najvažniji događaj je priprema device za venčanje s Kongom, njihovim bogom. U opsesivnom ritmu bubnjeva otvaraju se velika vrata u bedemu i preplašena devojka, ukrašena cvećem, biva odvedena u džunglu. Zatim, nakon što su brzo zatvorili vrata, crnci glasno prizivaju Konga. A onda King Kong, ogromni gorila, dolazi da preuzme svoju mladu. Ova živopisna ceremonija se ne odvija od 1933, kada se na ostrvo iskrkala filmska ekipa predvođena režiserom dokumentarnih filmova Karlom Dene-mom. King Kong se zaljubio u plavo-

OSTRVO S BLAGOM

Nekada je bilo baza gusarima, možda je smešteno pored obala Kalifornije, ali je njegova tačna lokacija i dalje tajna. Ostala je gruba mapa koju je rukom skicirao Bil Bouns, stari gusar koji je umro u krčmi Admiral Benbou. Pročitaćemo vam živopisna imena koja su različitim mestima dali morski razbojnici: Ostrvo skeleta, Zaliv Kapetana Kida i tri brda nazvana po jedrima: Malo, Srednje i Veliko Jedro. Ovo poslednje je poznato i kao Brdo durbina, jer vas s njega uvek posmatra neki gusar. Na mapi su i oznake koje pokazuju gde se nalazi blago kape-tana Flinta, koji ga je zakopao u prisustvu šestorice mornara, a zatim ih pobio sve do jednog kako ne bi ostavio nezgodne svedoke. Potom se hrabri dečak Džim Hokins dokopao mape i, uz pomoć zem-

Long Džon Silver (crtež Huga Prata za "Ostrvo s blagom", Ricoli-Milano)

ljoposjednika Tretonija i doktora Lajvsija, organizovao ekspediciju koja je isplavila na Hispanioli kapetana Smoleta. Na ostrvu se veći deo posade, predvođen živahnim brodskim kuvarem Longom Džonom Silverom (koji je bio Flintov kormilar i od njega nasledio brbljivog papagaja) pobunio protiv kapetana. Tvrđavica na ostrvu je naizmenično prelazila čas u ruke Smoletovih ljudi, čas u ruke Silverovih ljudi, da bi na kraju Džim Hokins, uz pomoć bivšeg gusara Bena Gana koji je ostao da živi na ostrvu, porazio Silvera i pronašao blago u vrednosti 700 hiljada

funti sterlinga. Long Džon Silver, taj neumorni veseljak, uspeo je da zbriše uz Džimovu pomoć. Sada na Ostrvu s blagom više nema blaga, ostali su samo skeleti ubijenih ili ostavljenih gusara. Možda njihovi duhovi još uvek pevaju pesmu kapetana Flinta: „Petnaestorica na sanduku mrtvaca/Jo-ho-ho i jedna boca rum!“.

(Robert Luis Stivenzon, *Ostrvo s blagom*, 1883)

TIR NA NOG

Zemlja mladosti, gde je uvek proleće i gde nema smrti. Neki tvrde da se

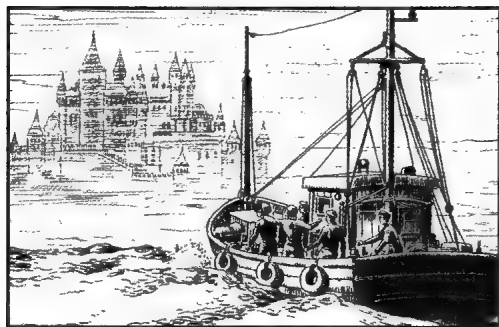
nalazi na dnu irskih jezera kao što su Loh Neag, Loh Korib i Loh Kilar-ni, ali je verovatnije da je Tir Na Nog nedostižno ostrvo koje se pojavljuje i nestaje u Atlantiku, pored obala Irske. Poput Vilinske zemlje, vreme tamo teče drugačije nego u našem svetu. Pesnik Oisin je na belom ždrepcu otišao tamo za

svojom voljenom Niam, vilom naroda Tuata De Danan. Kada se vratio u Irsku, otkrio je da je prošlo nekoliko stotina godina i odjednom je postao star i nemoćan.

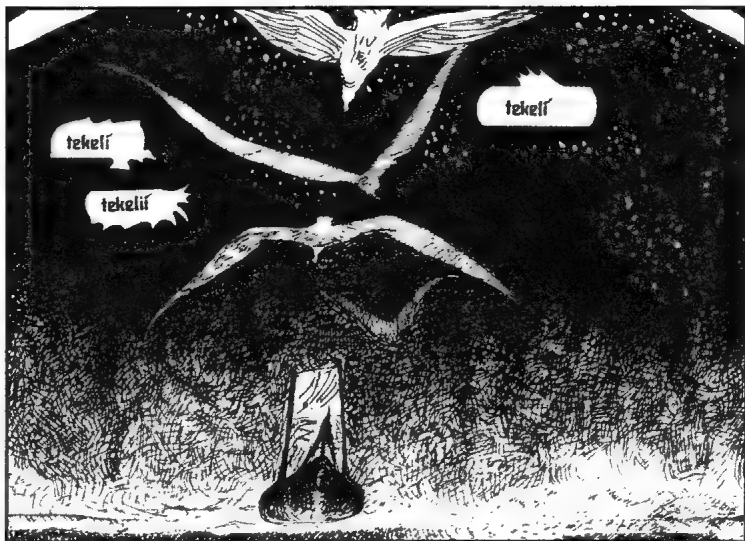
(Vilijam Jejs, *Oisinova putovanja*, 1889)

TSALAL

Smješten na jugu antarktičkog polarnog kruga, Tsalal pripada arhipelagu

Tir Na Nog se pojavljuje u magli (crtež Mikela Pepea)

Dolazak na jug Tsalala (crtež Vincenca Sorentina za Gordona Pima, Otavijano Editore)

od osam ostrva kojima vlada kralj Tsalemon (zvuk kojim počinju reči Tsalal i Tsalemon, koje stranci nikako ne mogu da izgovore na pravilan način, dugačko je šištanje). To je jedino poznato ostrvo arhipelaga, koje su 1828. istražili mornari s broda Džejn Gaj. Na njemu su stene, biljke i životinje prilično neobične, ali ono što zaista uznemirava jeste izgled vode: na prvi pogled liči na tečnu gumiarabiku, koja, poput svile što se preliva, posmatraču pokazuje sve nijanse ljubičaste. Osim ove pojedinosti, savršeno je pitka. Stanovništvo Tsalala živi u veoma primitivnim uslovima: prave jednostavna skloništa od koža ili grana ili kopaju rupe u zemlji. Njihova koža je crnja od abonosa, imaju dugu crnu kosu i oblače se u meke crne kože. Čak su im i zubi sasvim beli. Budući da na Tsalalu nema bele boje, njena pojava

kod urođenika izaziva gađenje i užas: kada naiđu na leš životinje te boje, ispuštaju zastrašujuće krike „Tekeli-li! Tekeli-li!“.

Posetioци bele boje mogu da upadnu u ozbiljne nevolje. Mogli bi da budu pobijeni na mučki način, kao što se to desilo posadi Džejn Gaja. Tada su se spasla samo dva mornara, Dirk Piters i Artur Gordon Pim. Oni su otkrili, u velikoj granitnoj dolini u unutrašnjosti ostrva, čudne ureze misterioznog pisma. Američki novinar Edgar Alan Po je tvrdio da su to drevni egipatski hijeroglifi koji označavaju „belo biće u oblasti juga“. Kada su Pim i Piters nastavili putovanje prema Južnom polu, našli su se u vodopadu belog pepela i struja ih je pogurala prema ogromnoj zavesi prozirne magle. Iza magle se pojavila imponantna ljudska figura, lica umotanog u veo i kože bele poput snega.

(Edgar Alan Po, *Gordon Pim*, 1838)

KSANADU

U ovoj oblasti centralne Azije veliki kan Kublaj je podigao Paviljon zadovoljstva, retko viđeno remek-delo arhitekture. Okružen zidovima, kulama, začaranim vrhovima i divljim šumama, Paviljon se nalazi iznad nepristupačnih pećina kroz koje teče sveta reka Alf, pre nego što se ulije u nepoznato more bez sunca. U blistavom Paviljonu, gde abisinske robinje sviraju citru i veselo pevaju, kan u šumu podzemnih voda sluša glasove i proročanstva koja ga guraju u buduće ratove. Da biste videli čarobni Ksanadu, morate da sanjate i da budete pesnik. Ili da odete u paralelnu di-

menziju, kao što je to učinio američki profesor Herold Ši.

(Semjuel Tejlор Kolridž, *Kublaj kan*, 1816; Leon Sprag de Kamp, *Nedovršena čin*, 1941)

ZOTIK

Poslednji kontinent na Zemlji, nad kojim sunce više ne sija istim sjajem kao u prošlosti, budući da je zatamnjeno i kontaminirano isparenjima krvi. Pesak njegovih neizmernih pustinja prepun je grobnica i izgubljenih gradova. Sudbina njegovih naroda je da nestanu jedan za drugim, ugušeni pustinjom ili pobeđeni epidemijama poput srebrne smrti, sve dok u Zotiku ne ostanu samo nekromanti da vladaju nad vojskama leševa. Izbegavajte da se iskrcate na ostrva pored obala Zotika, kao što su Naat, ostrvo nekromanata, ili Ukastrog, ostrvo mučitelja.

(Klark Ešton Smit, *Zotik*, 1932–1937)

ZU VENDIS

Ovaj afrički Eldorado (Zu Vendis znači „žuta zemlja“, budući da se na svakom koraku može videti zlatno grumenje) nalazi se na gotovo nepristupačnoj visoravni, na nekih tri hiljade metara nadmorske visine. Njegova sveža klima podseća na Kornvol (ali nema kiša), a njegovi stanovnici su belci, možda potomci Feničana ili izgubljenih plemena Izraela. Prestonica Milosis je poznata kao Blistavi grad zbog brojnih građevina od crvenog granita. Od granita je i kraljevska palata, koja svoju slavu duguje neverovatnim stepenicama, širokim dvadeset i dva metra, a dugačkim više od sto metara. Stepenice su remek-delo arhitekta Rademasa, koji je kao nagradu dobio ruku

princeze i zatim osnovao dinastiju Stepenica. Još jedna značajna palata u Milosisu (jedina koja nije od granita) jeste Hram sunca, kružna građevina od belog mermera na čijem vrhu se nalazi zlatna kupola: sale u njegovoj unutrašnjosti raspoređene su kao laticice cveta, a u centru se nalazi podzemna peć u koju se bacaju ljudske žrtve. Krajem XIX veka dolazak u Zu Vendis velikog belog lovca Alana Kvotermejna i njegovih prijatelja, ser Henrija Kertisa, kapetan Gu-

da i Zulu ratnika Umslopogasa, doveo je do građanskog rata između dve sestre kraljice, plavokose Nilefte i crnokose Soraje. Umslopogas je svojom sekirom Inkosi-kaas, Strašnom, odbranio stepenice od Sorajinih ratnika, ali je tom prilikom izgubio život. Od tada balsamovano telo velikog Zulu ratnika počiva u grobnici na vrhu stepenica, pogleda okrenutog prema Zululendu.

(Henri Rajder Hagard, *Skriveni grad*, 1887)

Umslopogas brani stepenice Milosisa (crtež Klaudija Vile)

DETEKTIV NEMOGUĆEG
MARTIN MYSTERE
 I VELIKE ENIGME SVETA

Martin Mystere:

Detektiv Nemogućeg vas vodi u nove avanture koje će vas ostaviti bez daha...

veseli
 četvrtak

Pre nekoliko meseci obećali smo vam da će Veseli Četvrtak u narednom periodu da proširi svoju bogatu ponudu izdanja, i sada sa zadovoljstvom možemo da najavimo da ćete na svim kioscima uskoro moći da pronađete:

Zagor Specijali:

Nakon okršaja sa Vendigom i Crnim Plamenom, Gospodara Darkvuda očekuje još mnogo uzbudljivih pustolovina...

Tex:

Otkrijte svet Divljeg Zapada sa kraja 19. veka u društvu neustrašivog rendžera Teksa Vilera...

Čiko Vitez:

Uživajte u dogodovštinama nerazdvojnog Zagorovog prijatelja, nespretnog Meksikanca Čika...

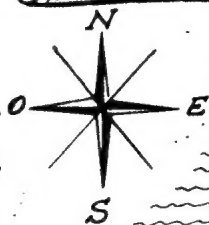
Dylan Dog Super Book:

Dve priče u jednom specijalnom izdanju vašeg omiljenog istraživača noćnih mora...

Brad Barron:

1956 godine, Zemlju napada rasa vanzemaljaca po imenu Morb, i samo jedan čovek može da ih zaustavi...

Gušterov vrt

Gusarski
brigantin

Reka vodopada

Reka mersi

Šume dalekog zapada

Zmija poluostrvo

Nautilus

Ostrvo Linkoln

Rt severne vilice

Pesak

Dine

Planina
Franklin

Jezero
Grant

Uvala linije

Ostrve spasenja

Mesto brodoloma

Močvara

Vashington
zaliv

Rt Kandze

